

20 ปี สถานการณ์ โรค NCDs ในประเทศไทย พ.ศ.2547-2568

การสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกาย
National Health Examination Survey (NHES)

ศาสตราจารย์ นายแพทย์วิชัย เอกพลากร

เครือข่ายสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 7 (พ.ศ.2567-2568)

ภาคเหนือ

ศ.เกียรติคุณ นพ.สุวัฒน์ จริยาเลิศศักดิ์
คณะสาธารณสุขศาสตร์ ม.เชียงใหม่

ภาคกลาง

ผศ.ดร.มนทกานต์ เชื้อมชิด
วิทยาลัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคใต้

ผศ.ดร.นริมาลัย นิละไพจิตร
โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี
คณะแพทยศาสตร์ รพ.รามาธิบดี

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

พญ.เสาวนันท บำเรอรช
คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ส่วนกลาง

ศ.เกียรติคุณ นพ.วิชัย เอกพลากร และ รศ.พญ.เริงฤดี ปธานวนิช
คณะแพทยศาสตร์ รพ.รามาธิบดี

ภาคใต้

รศ.ดร.นพ.พลเทพ วิจิตรคุณากร
คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ภาคเหนือ

เชียงราย
ตาก
พะเยา
พิจิตรโลก
ลำพูน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บุรีรัมย์
มหาสารคาม
มุกดาหาร
ร้อยเอ็ด
หนองคาย

ภาคกลาง

นนทบุรี
ปราจีนบุรี
สระบุรี
สุพรรณบุรี
ตราด

กรุงเทพฯ

ภาคใต้

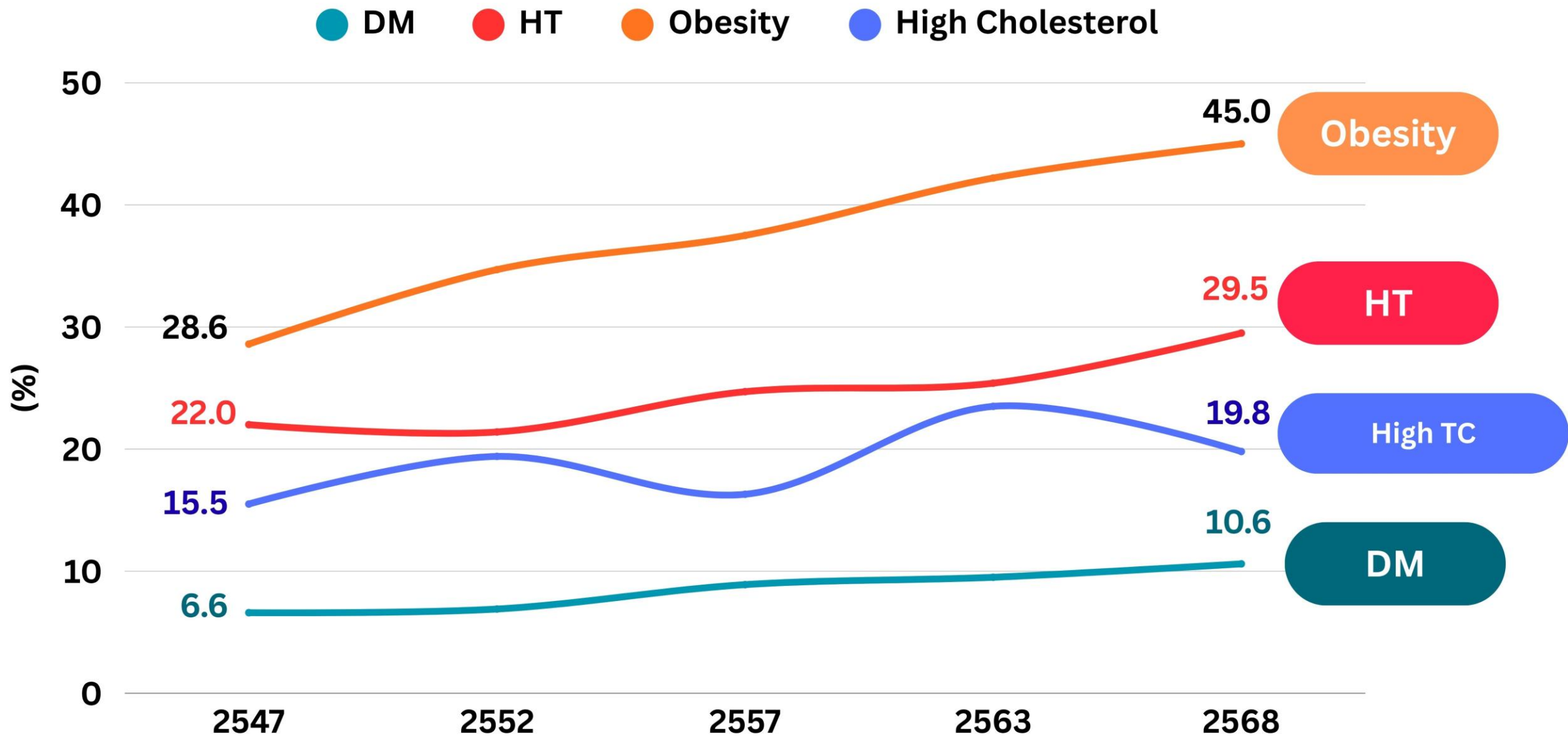
กระบี่
ปัตตานี
พังงา
พัทลุง
สงขลา

การเก็บข้อมูลภาคสนาม

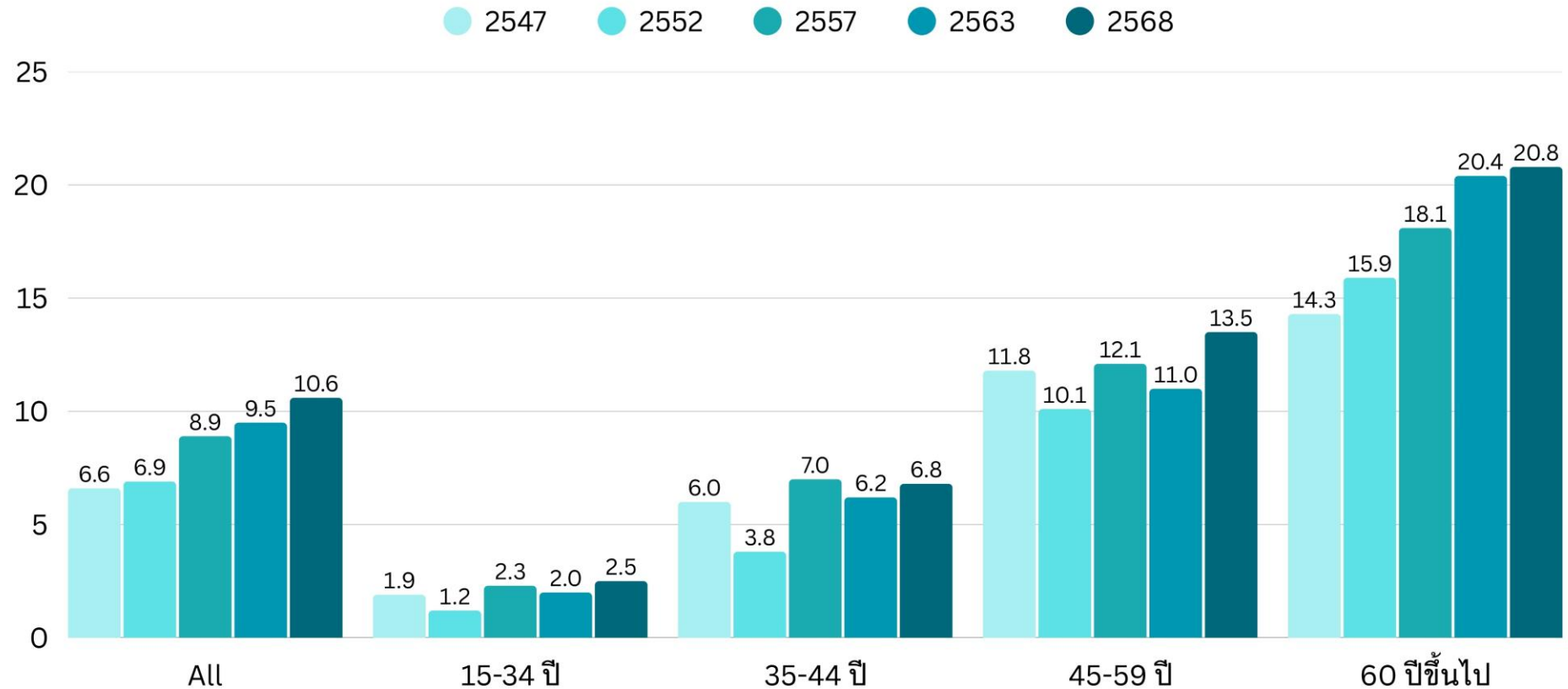
ระหว่างวันที่ 18 สิงหาคม 2567 – 28 เมษายน 2568

ภาค	รวม	Response Rate
เหนือ	6,506	90.4%
กลาง	6,834	94.9%
อีสาน	6,666	92.6%
ใต้	7,053	98.0%
กทม	2,998	83.3%
รวม	30,057	92.8%

แนวโน้มความชุก โรค NCDs ของคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป พ.ศ. 2547-2568

แนวโน้มความชุก “โรคเบาหวาน” ของคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ตามกลุ่มอายุ พ.ศ. 2547-2568

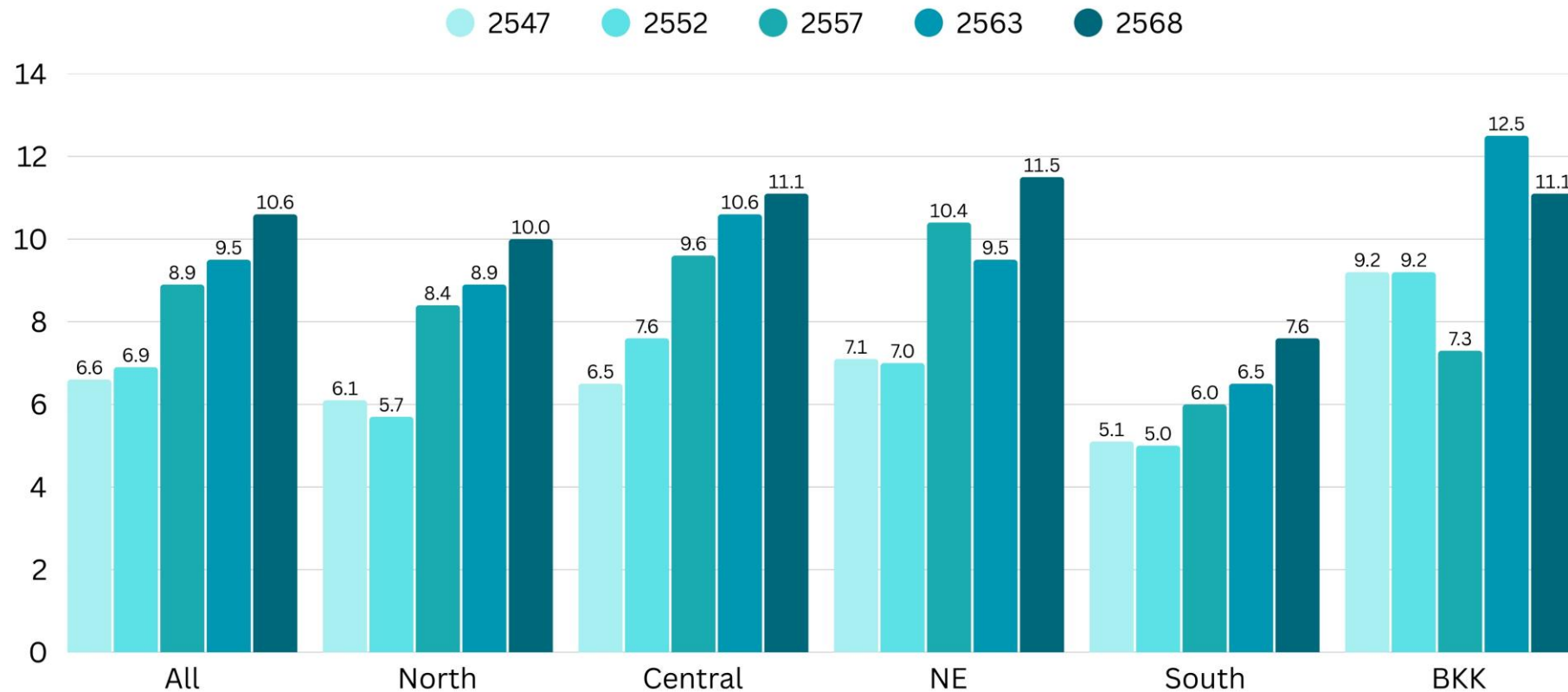

โครงการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 7 คณะแพทยศาสตร์ รพ.รามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ แนวโน้มของเบาหวาน
เพิ่มขึ้นมากที่สุดในกลุ่มสูงอายุ

แนวโน้มความชุก “โรคเบาหวาน” ของคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ตามภูมิภาค พ.ศ. 2547-2568

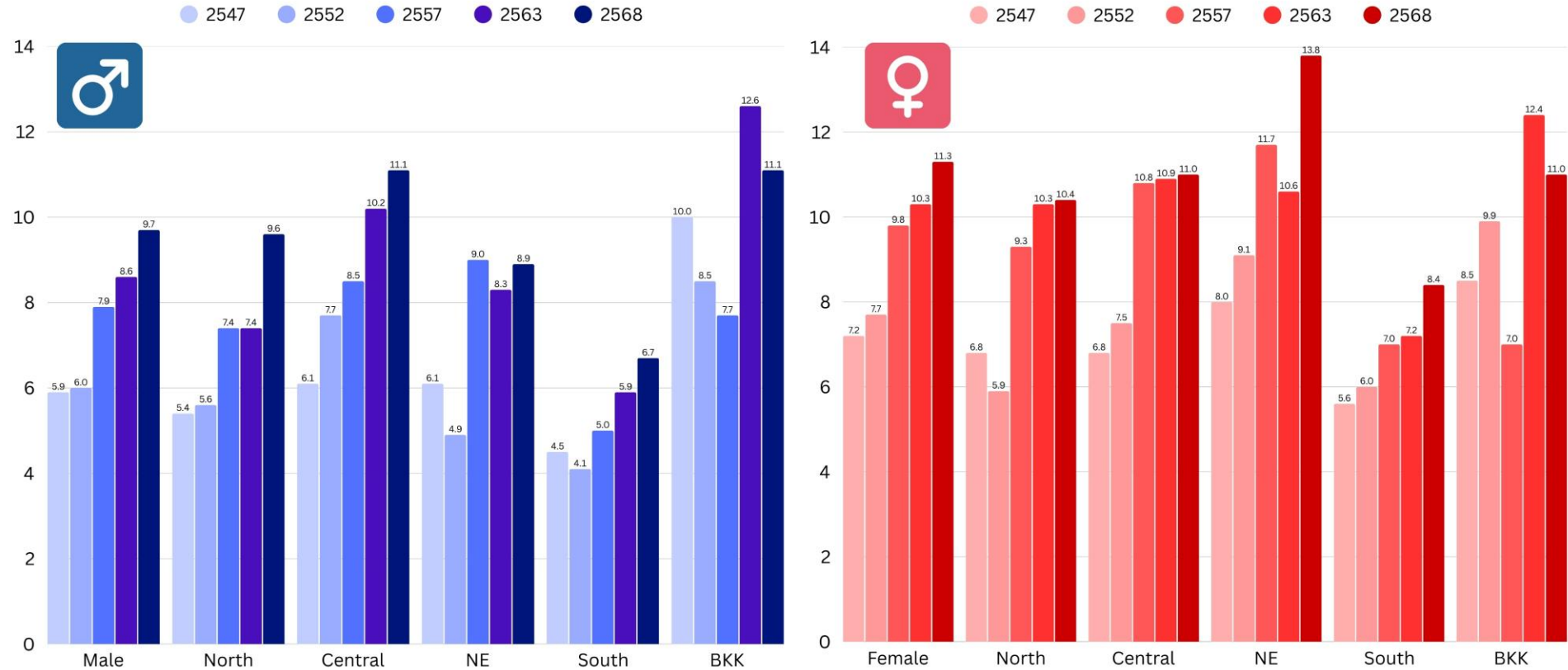

โครงการสำรวจสุขภาพพลานามัยไทยโดยการสำรวจสำมะโนครั้งที่ 7 คณะแพทยศาสตร์ สรพราธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

จากการสำรวจ ครั้งที่ 7 (2567-2568) พบความชุกเบาหวาน 10.6%
แนวโน้มของเบาหวานเพิ่มขึ้น ทุกภูมิภาค ยกเว้น กทม.
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพิ่มสูงที่สุด

แนวโน้มความชุก “โรคเบาหวาน” ของคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ตามภูมิภาค พ.ศ. 2547-2568

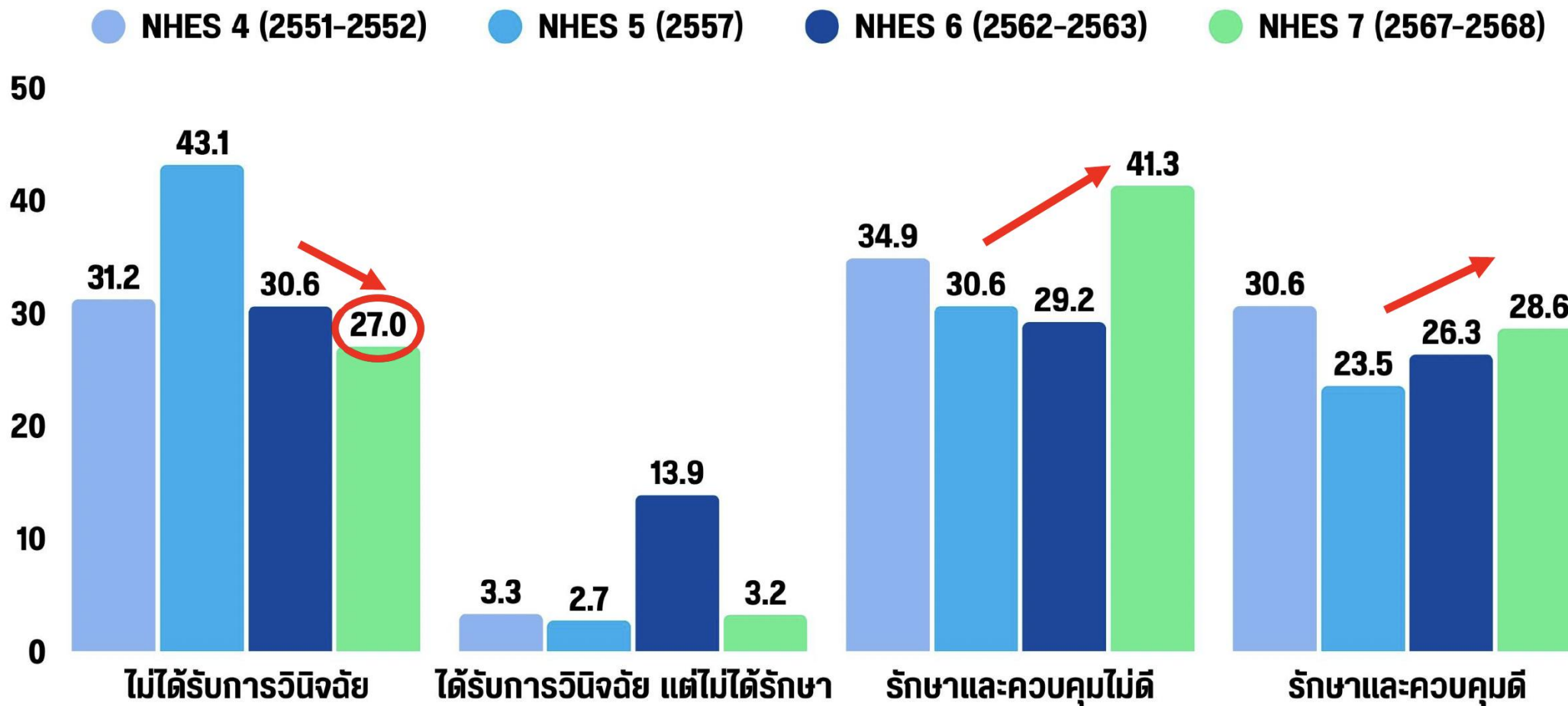

โครงการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 7 คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

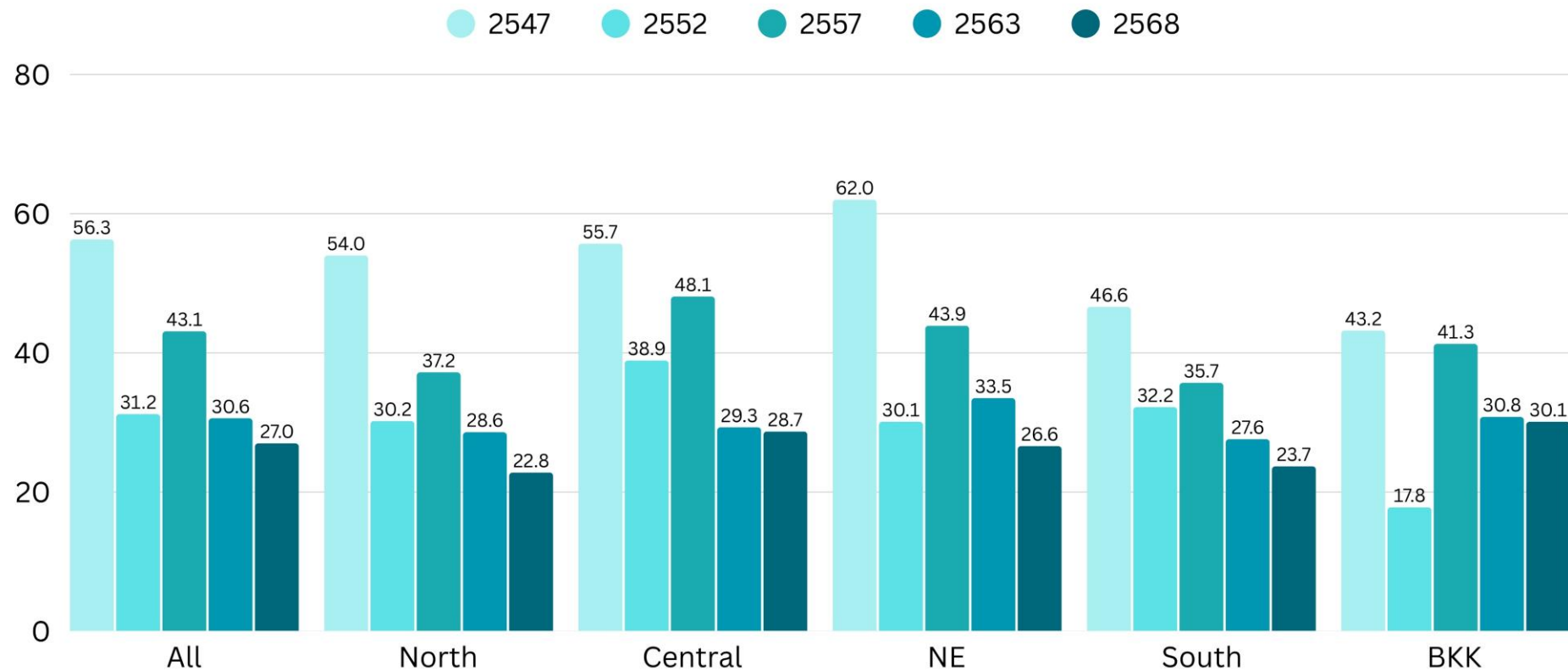

ในภาพรวม ความชุกเบาหวาน หญิง สูงกว่า ชาย
แนวโน้มใน ชาย เพิ่มสูงขึ้นในภาคเหนือและกลาง ส่วน หญิง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ร้อยละของผู้ที่เป็น **เบาหวาน** ที่ได้รับการวินิจฉัย การรักษา และผลการรักษา

ร้อยละของผู้ป่วย “โรคเบาหวาน” อายุ 15 ปีขึ้นไป “ที่ไม่รู้ตัว” ตามภูมิภาค พ.ศ. 2547-2568

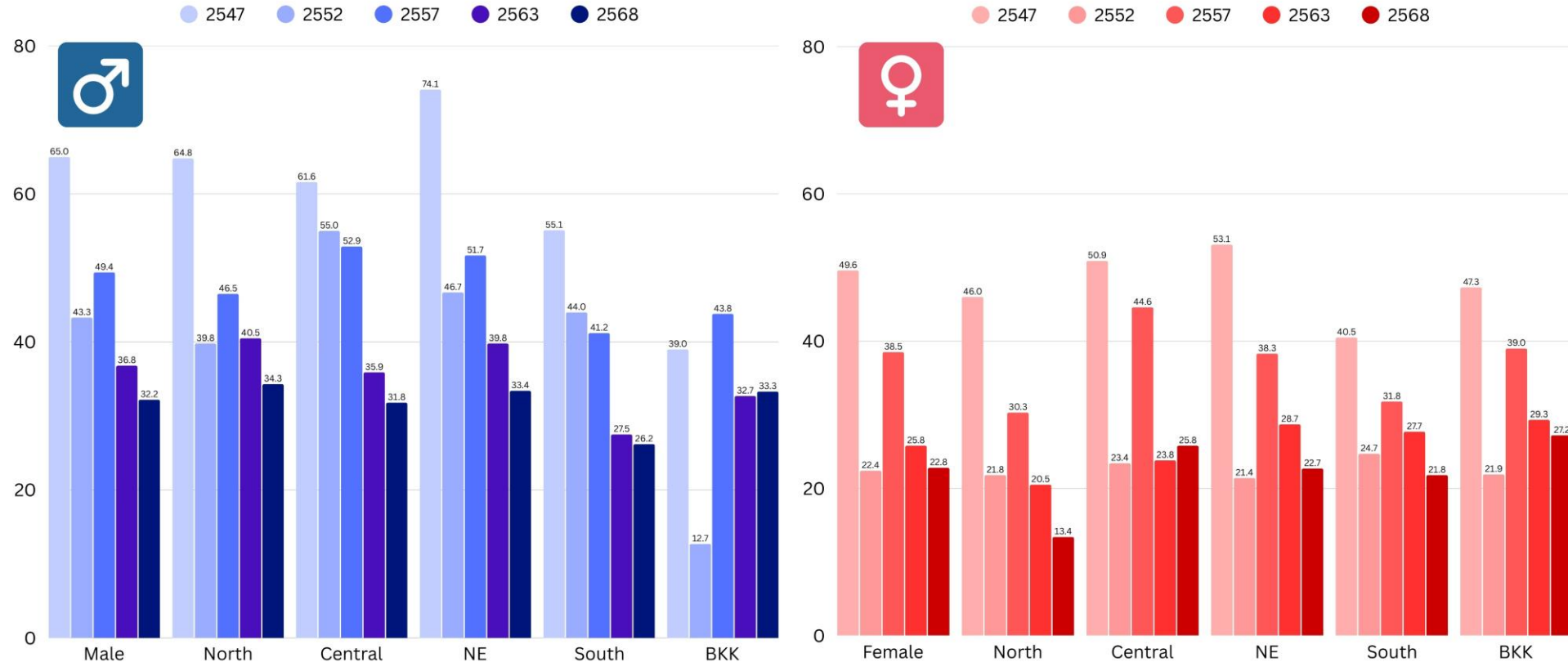

โครงการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 7 คณะแพทยศาสตร์ ศร.บร.นธ. นพ.วิฑูรย์ นพ.วิฑูรย์

27% ของคนเป็น “เบาหวาน” ไม่รู้ตัวว่าเป็น สูงสุดใน กทม. 30%

ร้อยละของผู้ป่วย “โรคเบาหวาน” อายุ 15 ปีขึ้นไป “ที่ไม่รู้ตัว” ตามภูมิภาค พ.ศ. 2547-2568

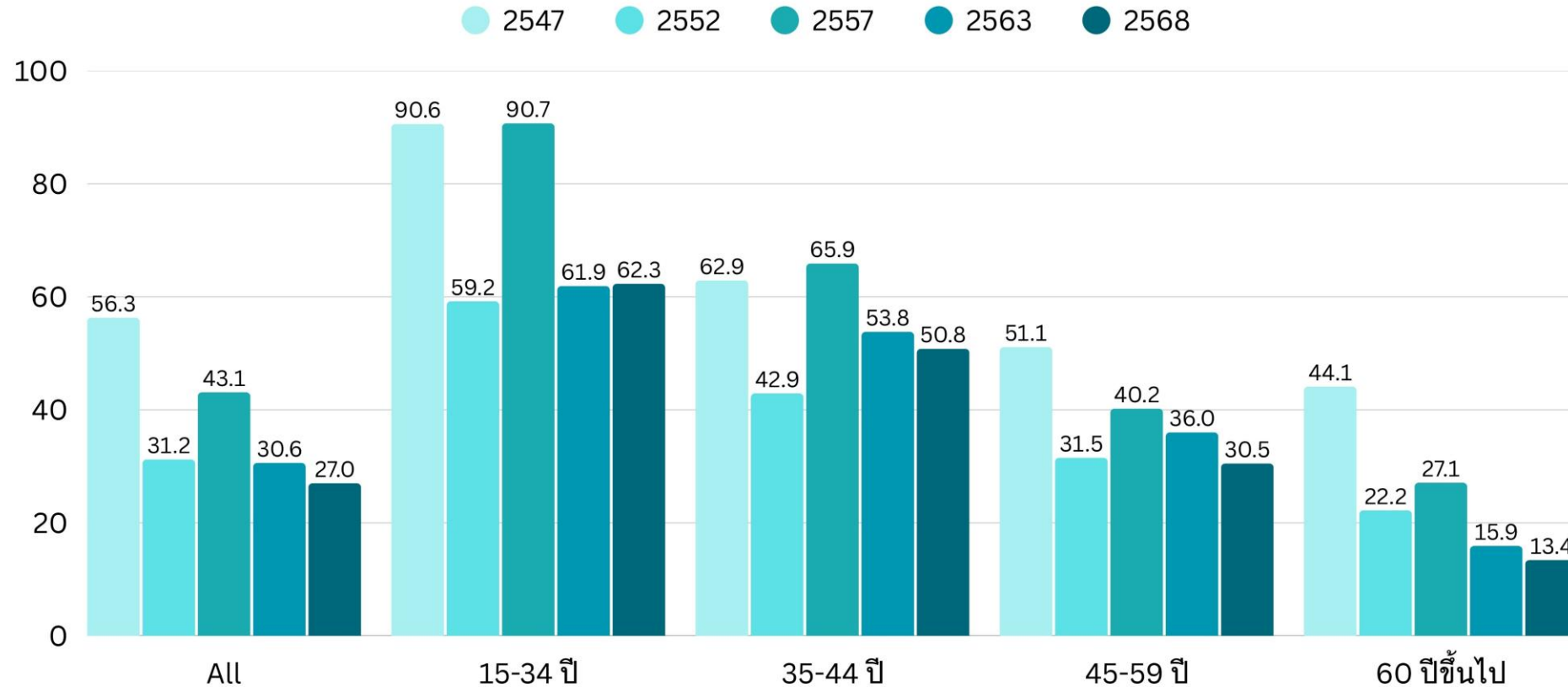

โครงการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 7 คณะแพทยศาสตร์ สว.รามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

แนวโน้ม คนไม่รู้ตัวว่าเป็นเบาหวาน ลดลง
พบว่า ชาย มีสัดส่วนของคนไม่รู้ตัวว่าเป็นเบาหวาน สูงกว่า หญิง ในทุกภูมิภาค

ร้อยละของผู้ป่วย “โรคเบาหวาน” อายุ 15 ปีขึ้นไป “ที่ไม่รู้ตัว” ตามกลุ่มอายุ พ.ศ. 2547-2568

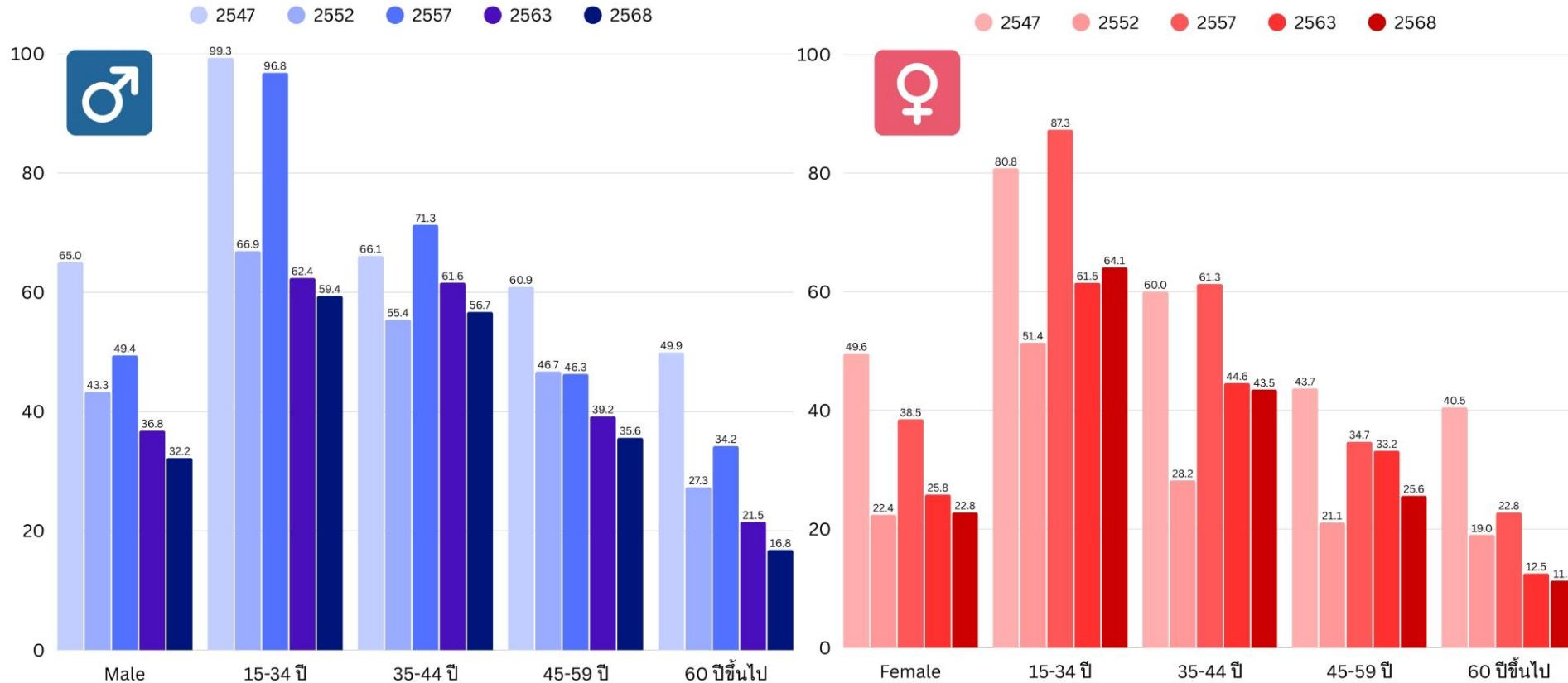

โครงการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 7 คณะแพทยศาสตร์ ศวราธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

คนไม่รู้ว่า เป็นเบาหวาน พบมากที่สุดในกลุ่มอายุน้อย
โดยกลุ่มที่ “ไม่เข้าข่ายการคัดกรองตามเกณฑ์ของ สธ” (กลุ่ม 15-34 ปี) พบมากที่สุด

ร้อยละของผู้ป่วย “โรคเบาหวาน” อายุ 15 ปีขึ้นไป “ที่ไม่รู้ตัว” ตามกลุ่มอายุ พ.ศ. 2547-2568

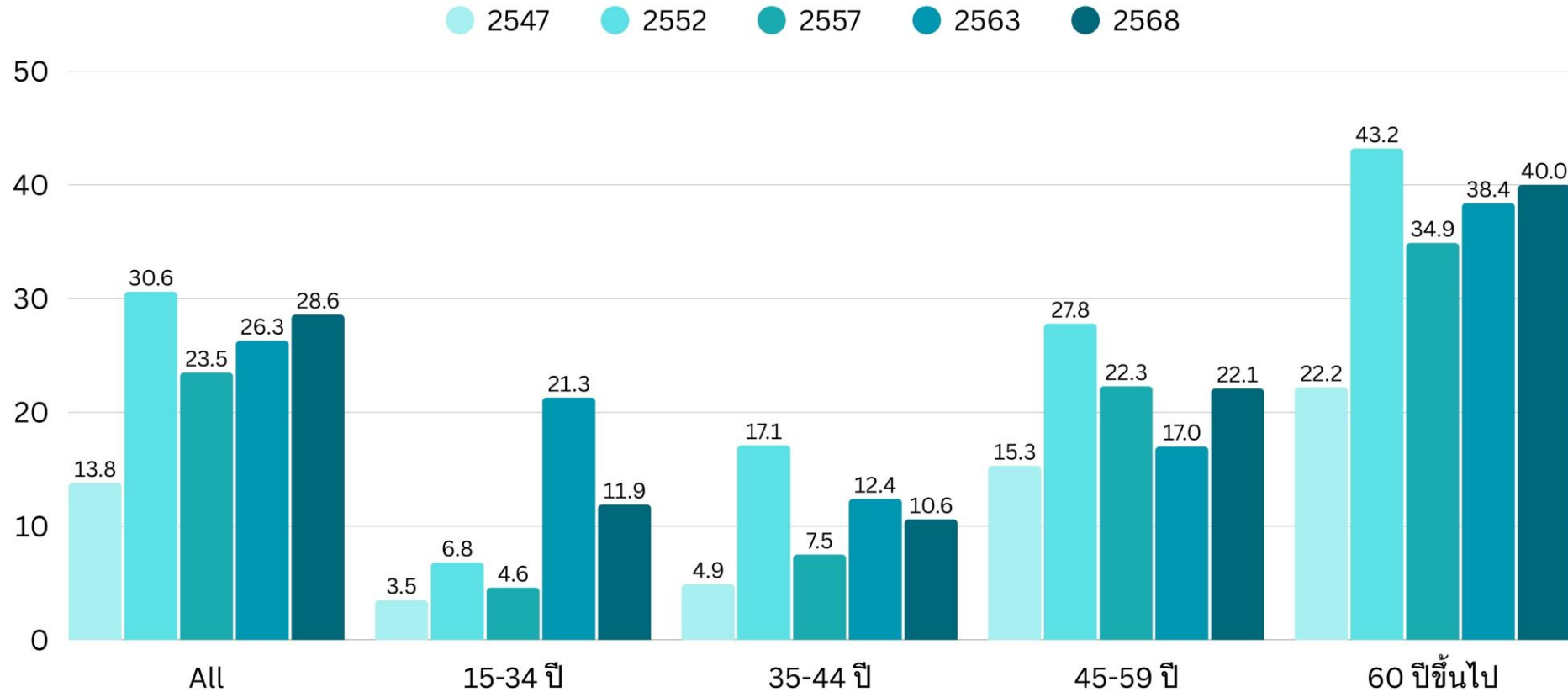

โครงการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 7 คณะแพทยศาสตร์สุราษารินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

กลุ่มที่ “ไม่เข้าข่ายการคัดกรองตามเกณฑ์ของ สธ” (กลุ่ม 15-34 ปี)
พบว่าไม่รู้ตัวว่าเป็นเบาหวานมากที่สุดและใกล้เคียงกันทั้งชายและหญิง
ส่วนกลุ่ม 35 ปีขึ้นไป พบ ชาย ไม่รู้ว่าเป็นเบาหวานมากกว่า หญิง

ร้อยละของผู้ป่วย “โรคเบาหวาน” อายุ 15 ปีขึ้นไป “ที่ได้รับการรักษาและคุมน้ำตาลดี” ตามกลุ่มอายุ พ.ศ. 2547-2568

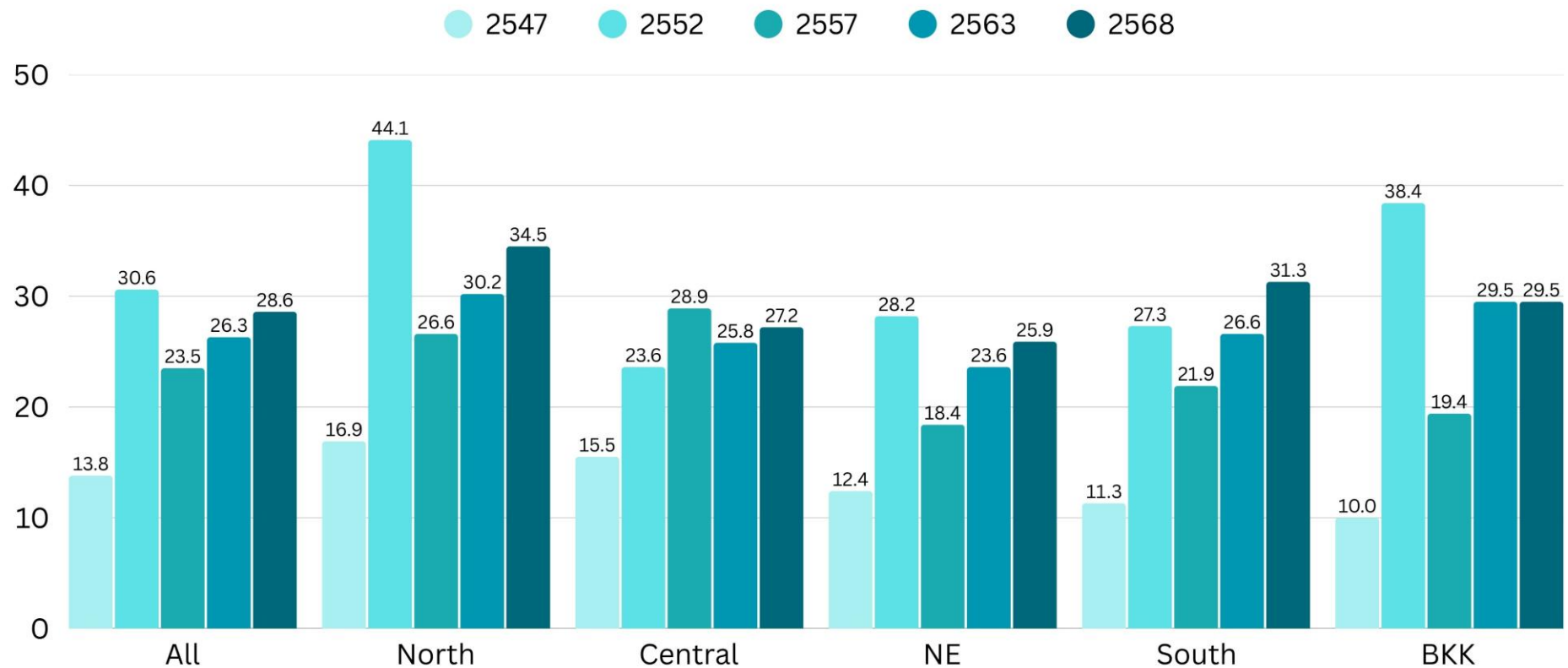

โครงการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 7 คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

เบาหวานที่ได้รับการรักษาและคุมได้ดี พบสูงสุดในกลุ่มสูงอายุ
กลุ่มอายุน้อย ยังพบมีสัดส่วนที่ต่ำ

ร้อยละของผู้ป่วย “โรคเบาหวาน” อายุ 15 ปีขึ้นไป “ที่ได้รับการรักษาและคุมน้ำตาลดี” ตามภูมิภาค พ.ศ. 2547-2568

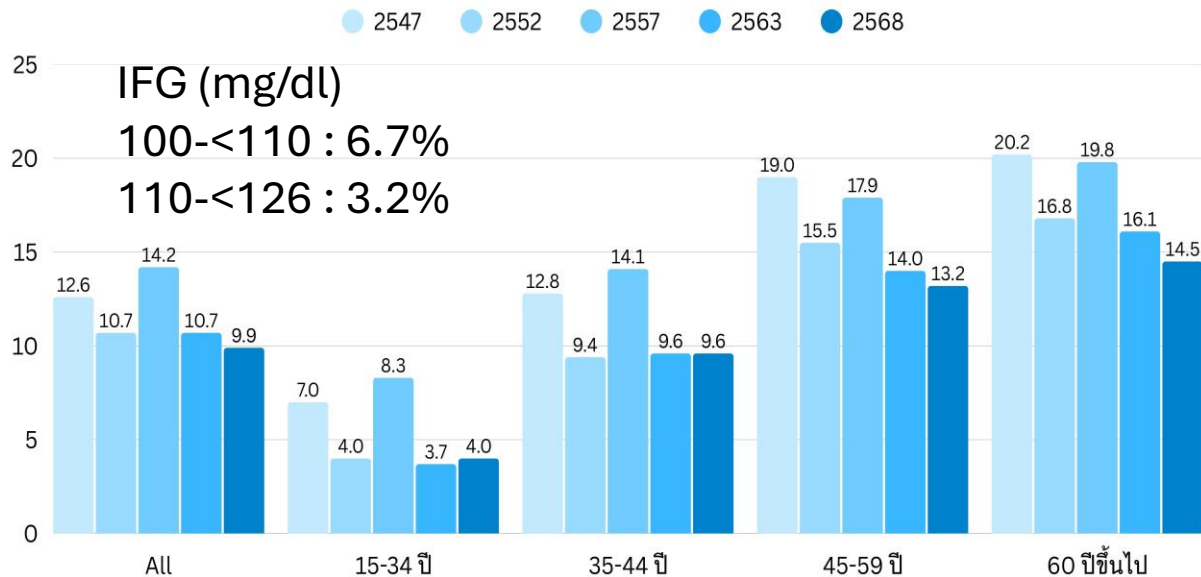

โครงการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 7 คณะแพทยศาสตร์ ศว.รามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

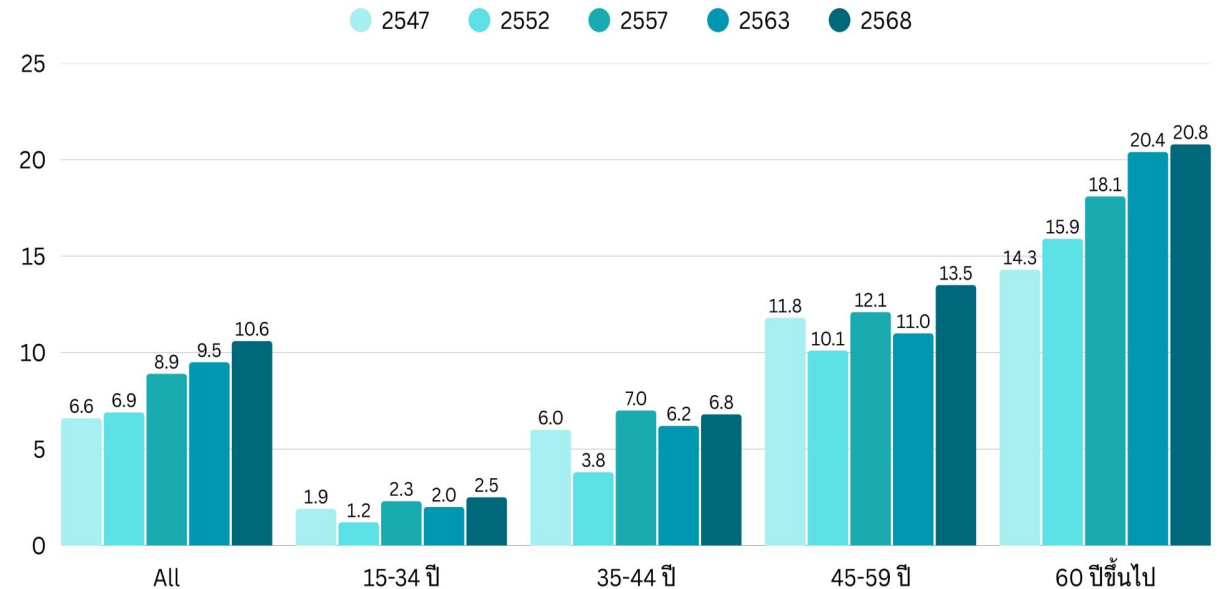
แนวโน้ม เบาหวานที่ได้รับการรักษาและคุมน้ำตาลดี เพิ่มขึ้น
เว้นภาคกลาง และกทม. พบแนวโน้มใกล้เคียงเดิม

แนวโน้มความชุก ภาวะเสี่ยงเบาหวาน (impaired fasting glucose)
ของคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ตามกลุ่มอายุ พ.ศ. 2547-2568

โครงการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 7 คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล สสส

แนวโน้มความชุก “โรคเบาหวาน” ของคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ตามกลุ่มอายุ
พ.ศ. 2547-2568

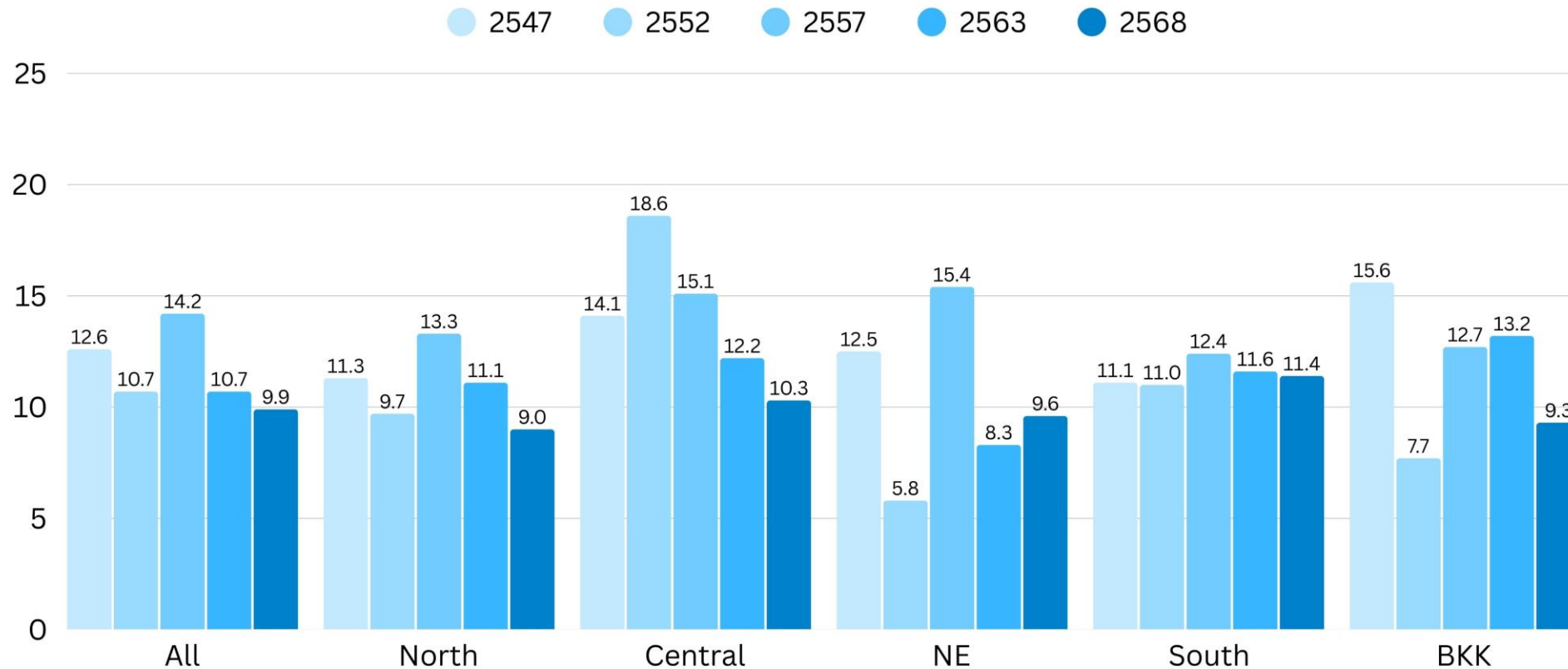
โครงการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 7 คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล สสส

เมื่อเปรียบเทียบแนวโน้ม กลุ่มเสี่ยง และ กลุ่มป่วยเบาหวานแล้ว พบว่า

กลุ่มอายุ <45 ปี มีกลุ่มเสี่ยงและป่วย ไม่ลดลง (เพิ่มขึ้น?)

ส่วนกลุ่ม 45 ปีขึ้นไป กลุ่มเสี่ยงลดลง แต่กลุ่มป่วยเพิ่มขึ้น (กลุ่มเสี่ยง เปลี่ยนเป็น กลุ่มป่วย?)

แนวโน้มความชุก ภาวะเสี่ยงเบาหวาน (impaired fasting glucose) ของคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ตามภูมิภาค พ.ศ. 2547-2568

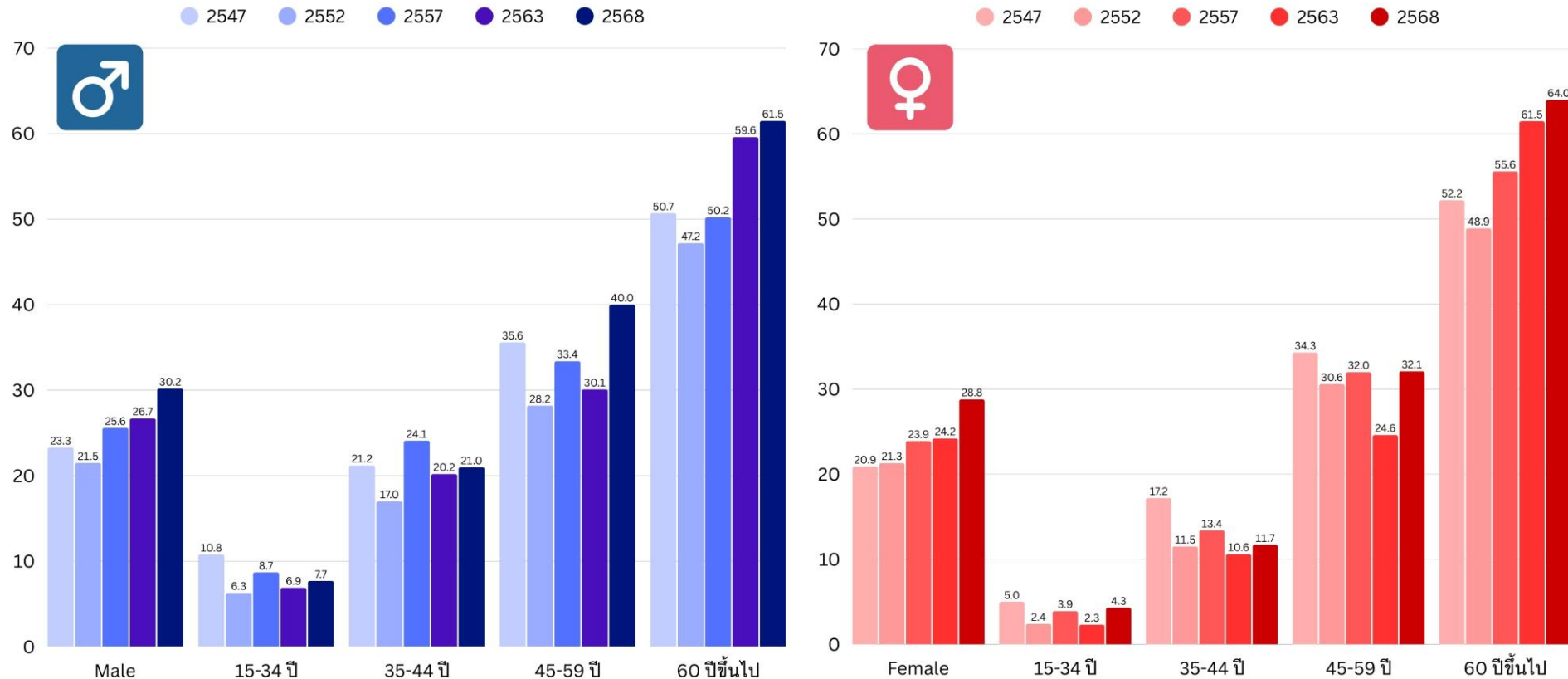

โครงการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 7 คณะแพทยศาสตร์ สว.รามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

จากการสำรวจ ครั้งที่ 7 (2567-2568) พบคนไทย 9.9% เสี่ยงเบาหวาน
มีแนวโน้มลดลง ยกเว้นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และใต้

แนวโน้มความชุก “โรคความดันโลหิตสูง” ของคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ตามกลุ่มอายุ พ.ศ. 2547-2568

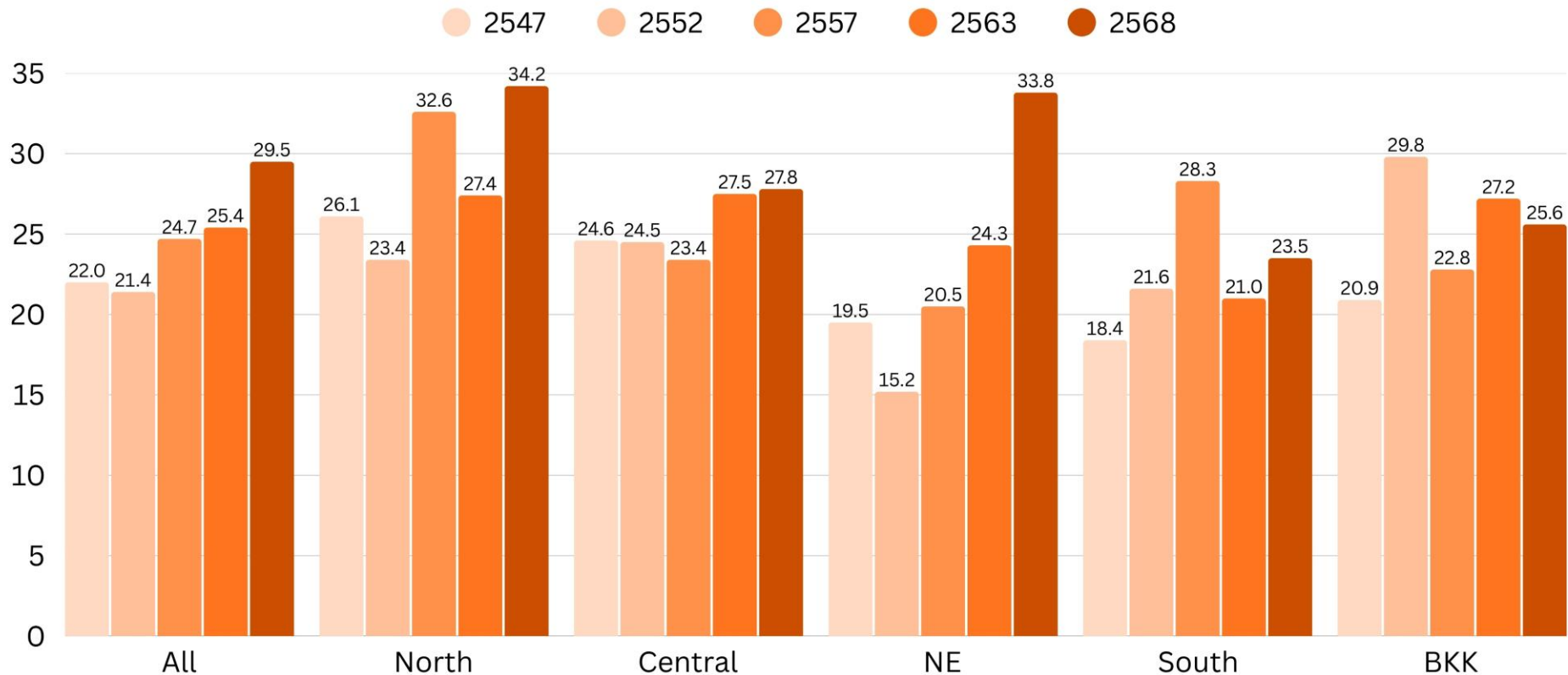

โครงการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 7 คณะแพทยศาสตร์ สรรพารักษ์ดี มหาวิทยาลัยมหิดล

ความชุกความดันโลหิตสูงในกลุ่ม <60 ปี ชายสูงกว่าหญิง แต่ในกลุ่ม 60 ขึ้นไป ชาย/หญิงใกล้เคียงกัน
เมื่อเทียบกับ ปี 2563 พบกลุ่ม 45-59 ปี มีความชุกเพิ่มมากที่สุดทั้งชายและหญิง

แนวโน้มความชุก “โรคความดันโลหิตสูง” ของคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ตามภูมิภาค พ.ศ. 2547-2568

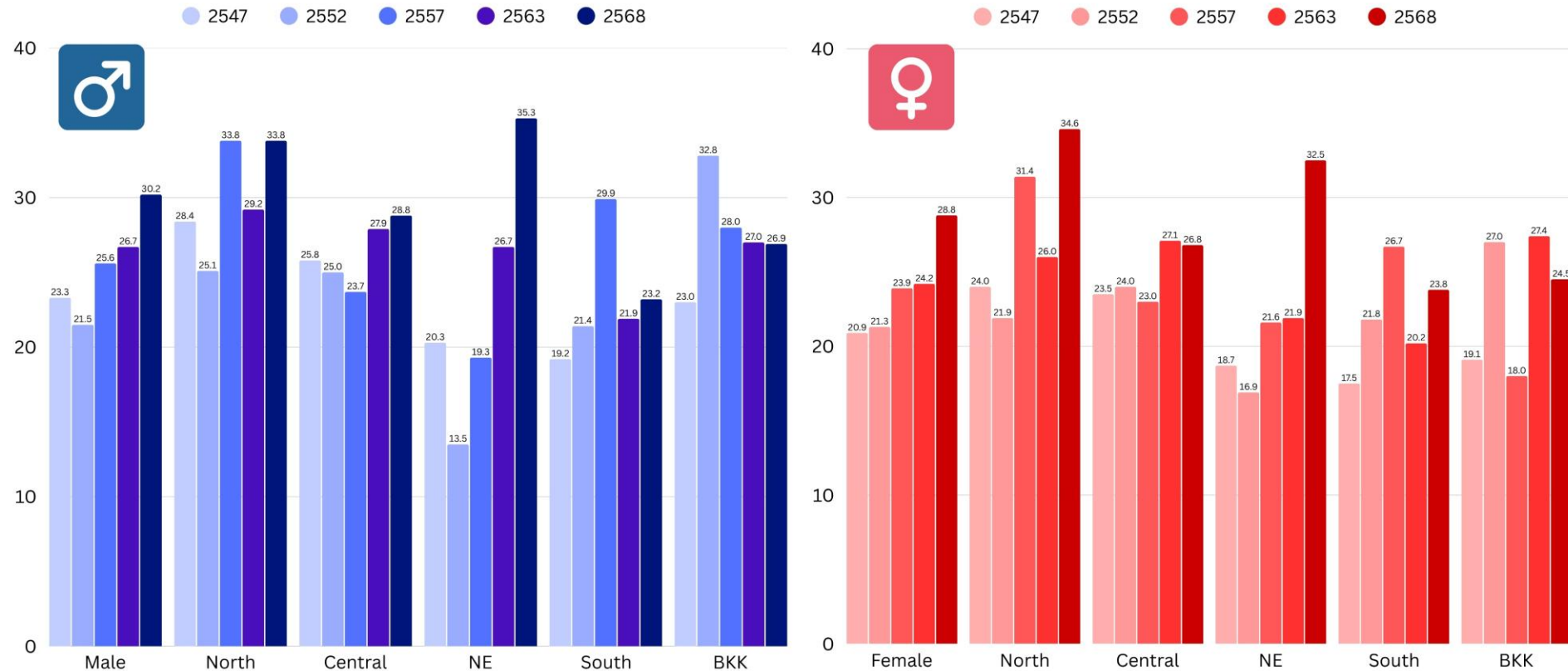

โครงการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 7 คณะแพทยศาสตร์ ศว.รามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

จากการสำรวจ ครั้งที่ 7 (2567-2568) พบความชุกความดันโลหิตสูง 29.5%
แนวโน้มเพิ่มขึ้นสูงที่สุดใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แนวโน้มความชุก “ความดันโลหิตสูง” ของคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ตามภูมิภาค พ.ศ. 2547-2568

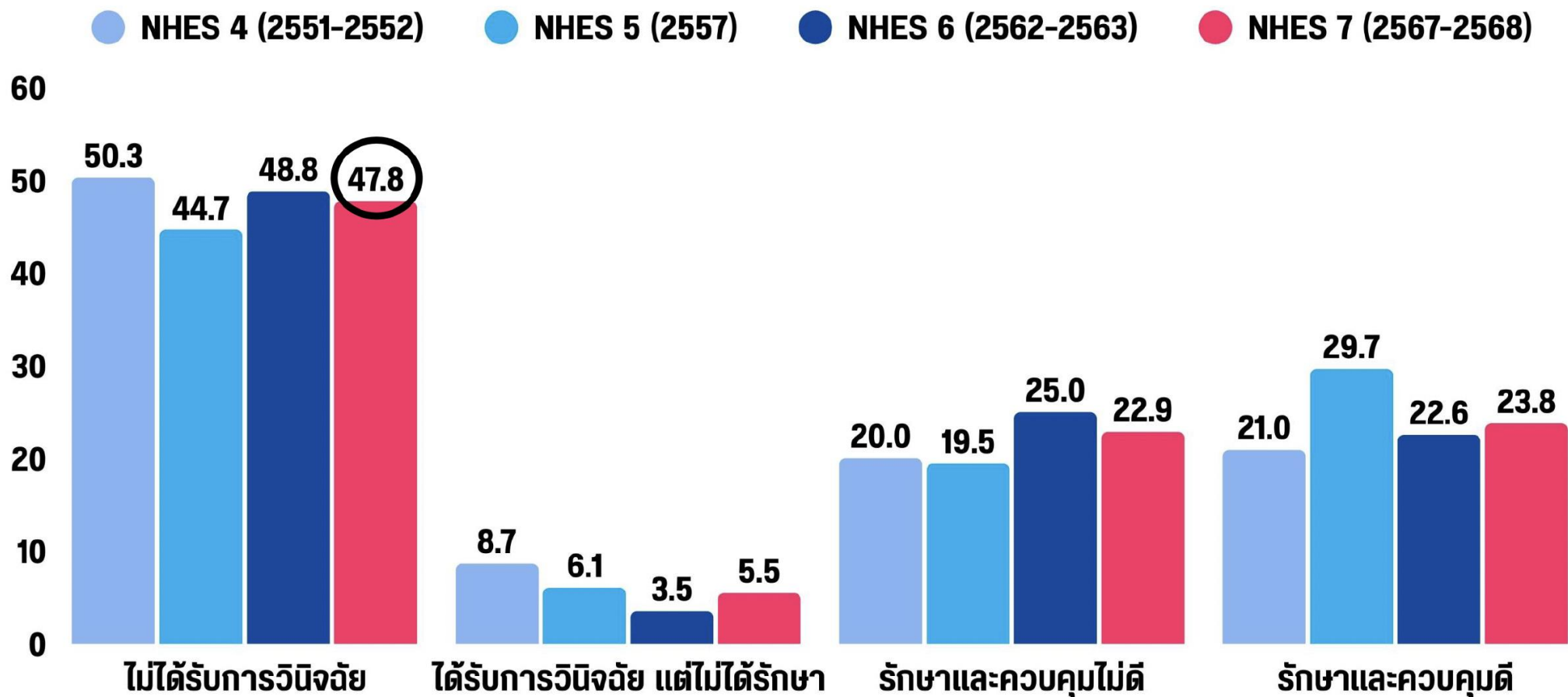

โครงการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 7 คณะแพทยศาสตร์ ศว.รามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

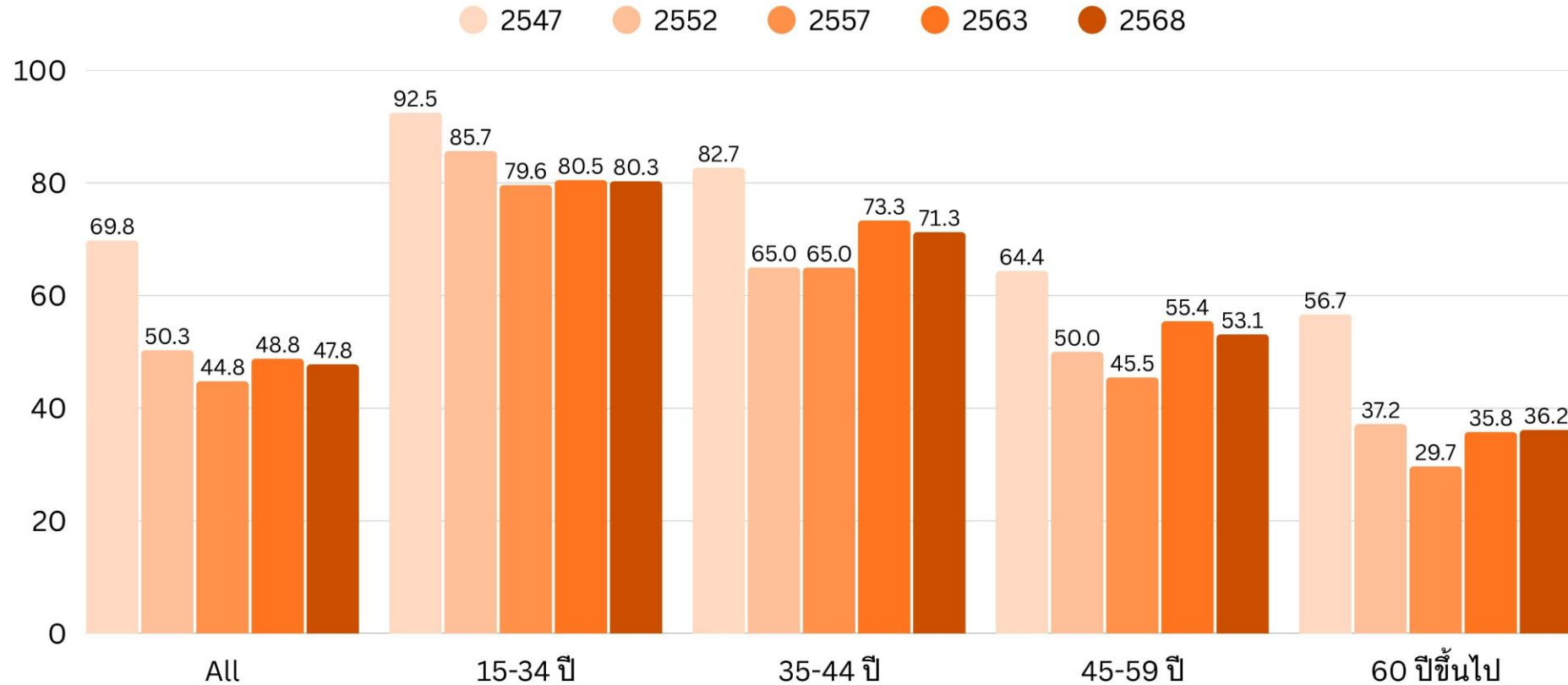

ความชุกความดันโลหิตสูงในภาคเหนือ และตะวันออกเฉียงเหนือ สูงกว่าภาคอื่น ๆ
โดยทั่วไป ชาย มีความชุกสูงกว่า หญิง ในทุกภาค

ร้อยละของผู้ที่เป็นความดันโลหิตสูงที่ได้รับการวินิจฉัย การรักษา และผลการรักษา

ร้อยละของผู้ป่วย “โรคความดันโลหิตสูง” อายุ 15 ปีขึ้นไป “ที่ไม่รู้ตัว” ตามกลุ่มอายุ พ.ศ. 2547-2568

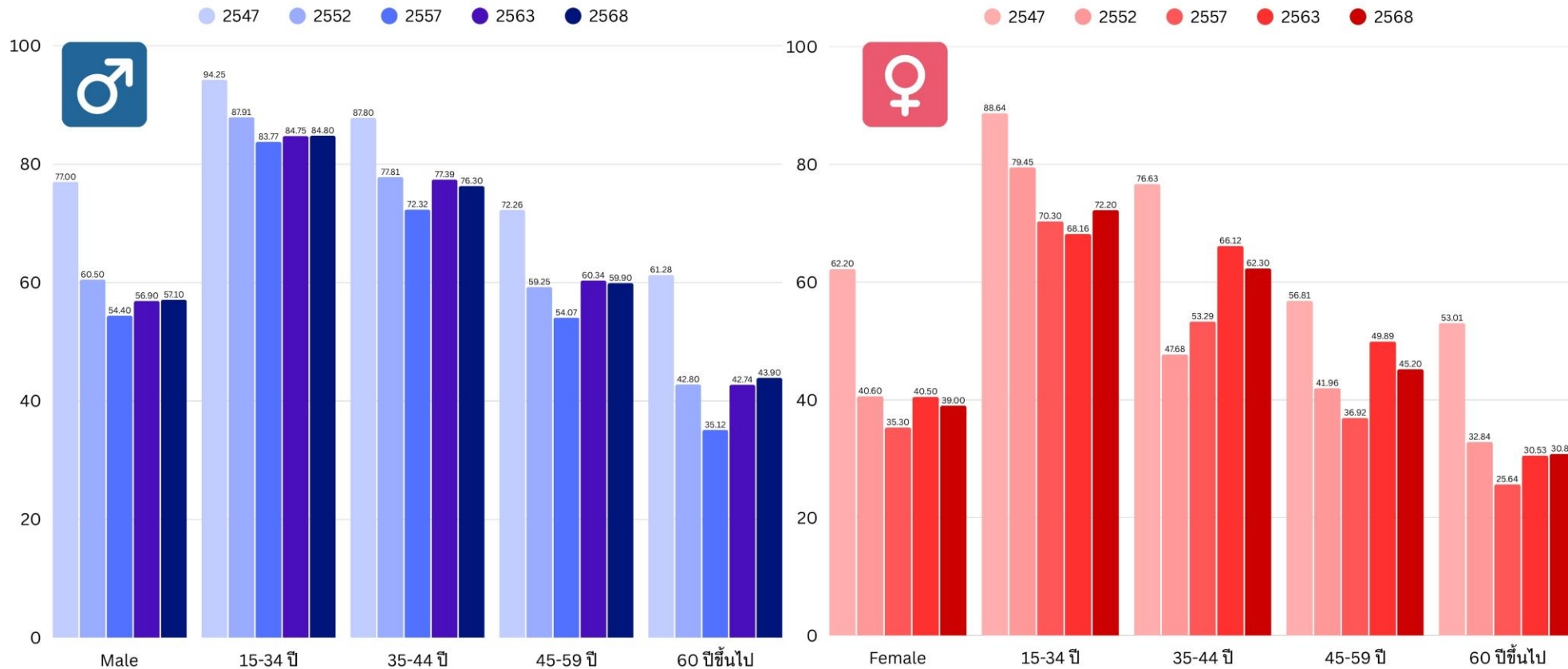

โครงการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 7 คณะแพทยศาสตร์ สว.รามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

47.8% ของคนไทยที่เป็นความดันโลหิตสูง ไม่รู้ตัวว่าเป็น
โดยพบว่า ยิ่งอายุน้อย ยิ่งไม่รู้ว่าตัวเองเป็นความดันโลหิตสูง

ร้อยละของผู้ป่วย “โรคความดันโลหิตสูง” อายุ 15 ปีขึ้นไป “ที่ไม่รู้ตัว” ตามกลุ่มอายุ พ.ศ. 2547-2568

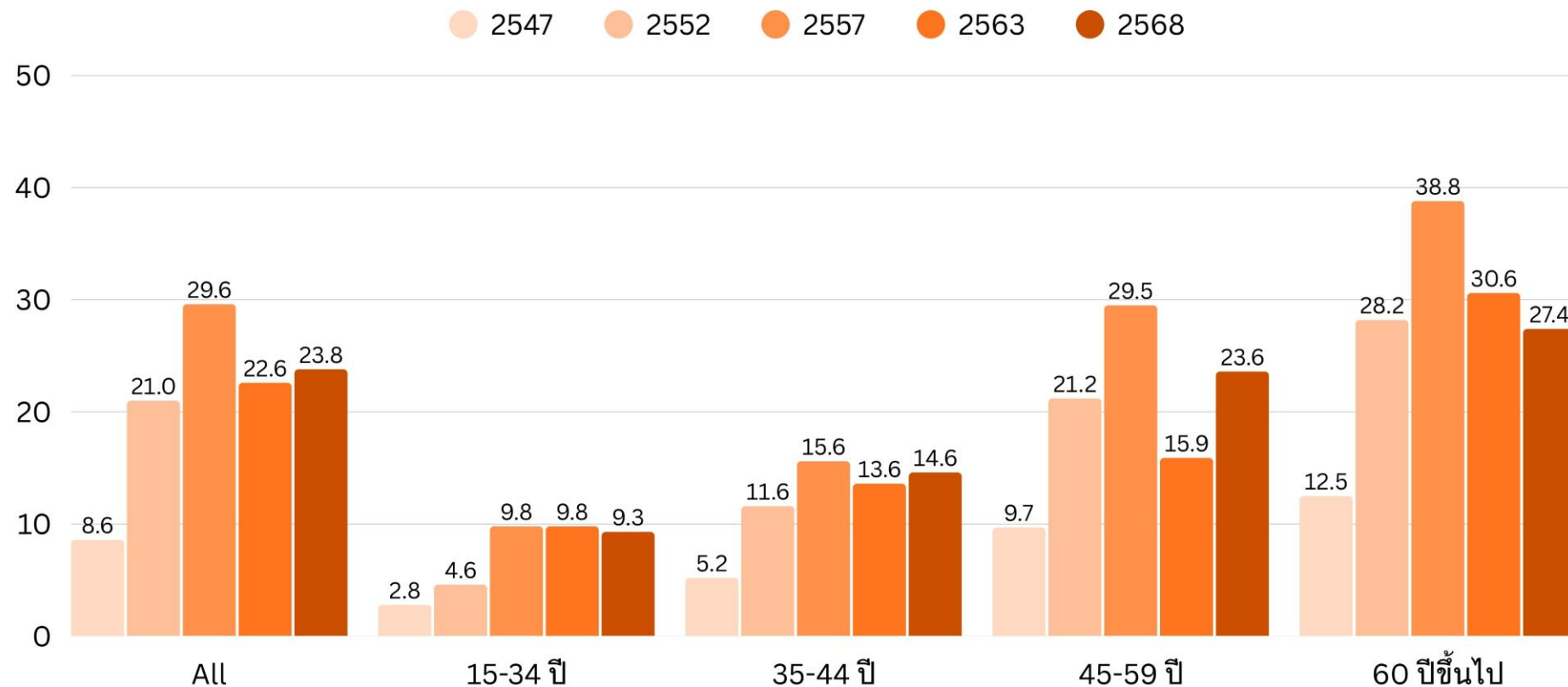

โครงการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 7 คณะแพทยศาสตร์ SW.รามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

เปรียบเทียบ ชาย และ หญิง พบว่า ชายมีสัดส่วนของ ผู้ที่ไม่รู้ว่าเป็นความดันโลหิตสูงกว่าหญิง ในทุกกลุ่มอายุ

ร้อยละของผู้ป่วย “โรคความดันโลหิตสูง” อายุ 15 ปีขึ้นไป “ที่ได้รับการรักษาและคุมดี” ตามกลุ่มอายุ พ.ศ. 2547-2568

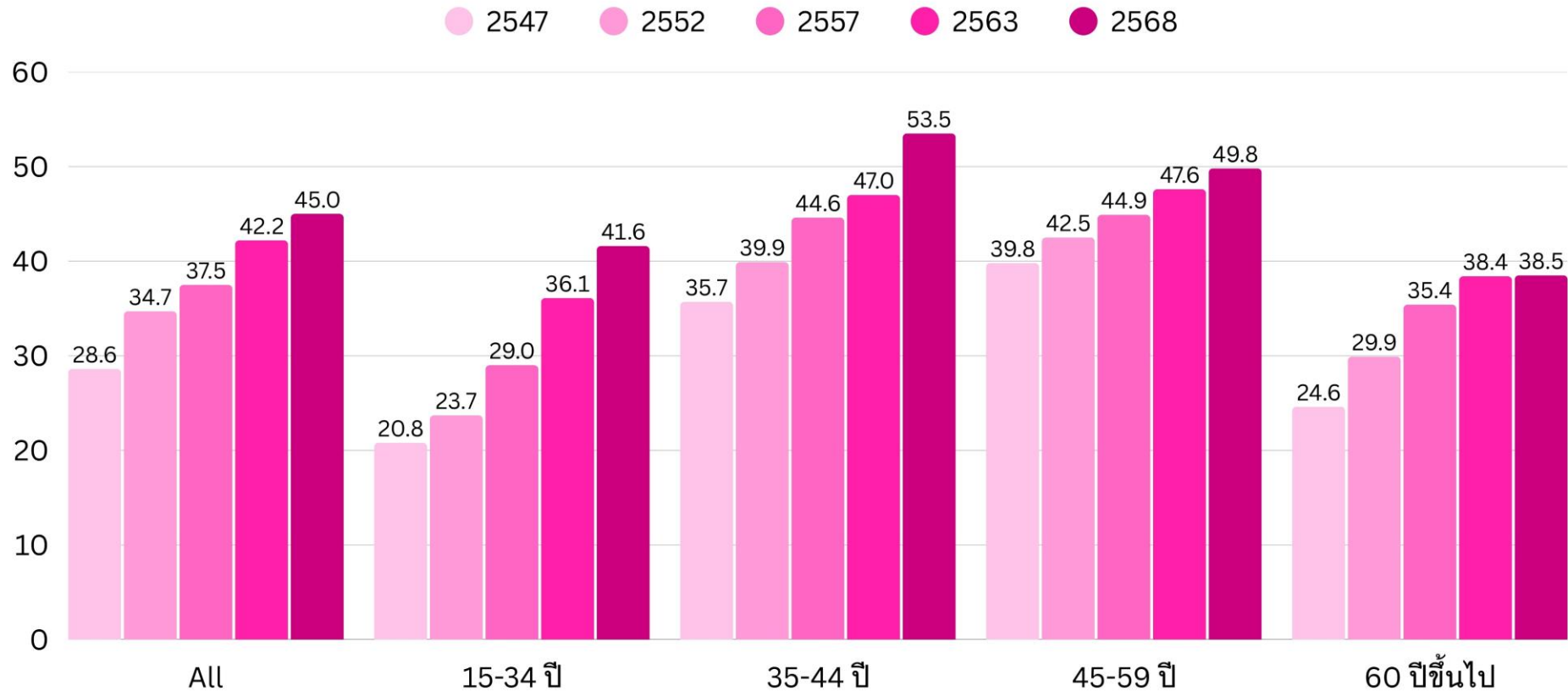

โครงการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 7 คณะแพทยศาสตร์ สว.รามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

ความดันโลหิตสูงที่ได้รับการรักษาและคุมได้ดี พบสูงสุดในกลุ่มสูงอายุ (แต่แนวโน้มลดลง)
กลุ่มอายุน้อย ยังพบมีสัดส่วนที่ได้รับการรักษาและคุมดีต่ำกว่า

แนวโน้มความชุก “ภาวะน้ำหนักเกิน/อ้วน” ของคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ตามกลุ่มอายุ พ.ศ. 2547-2568

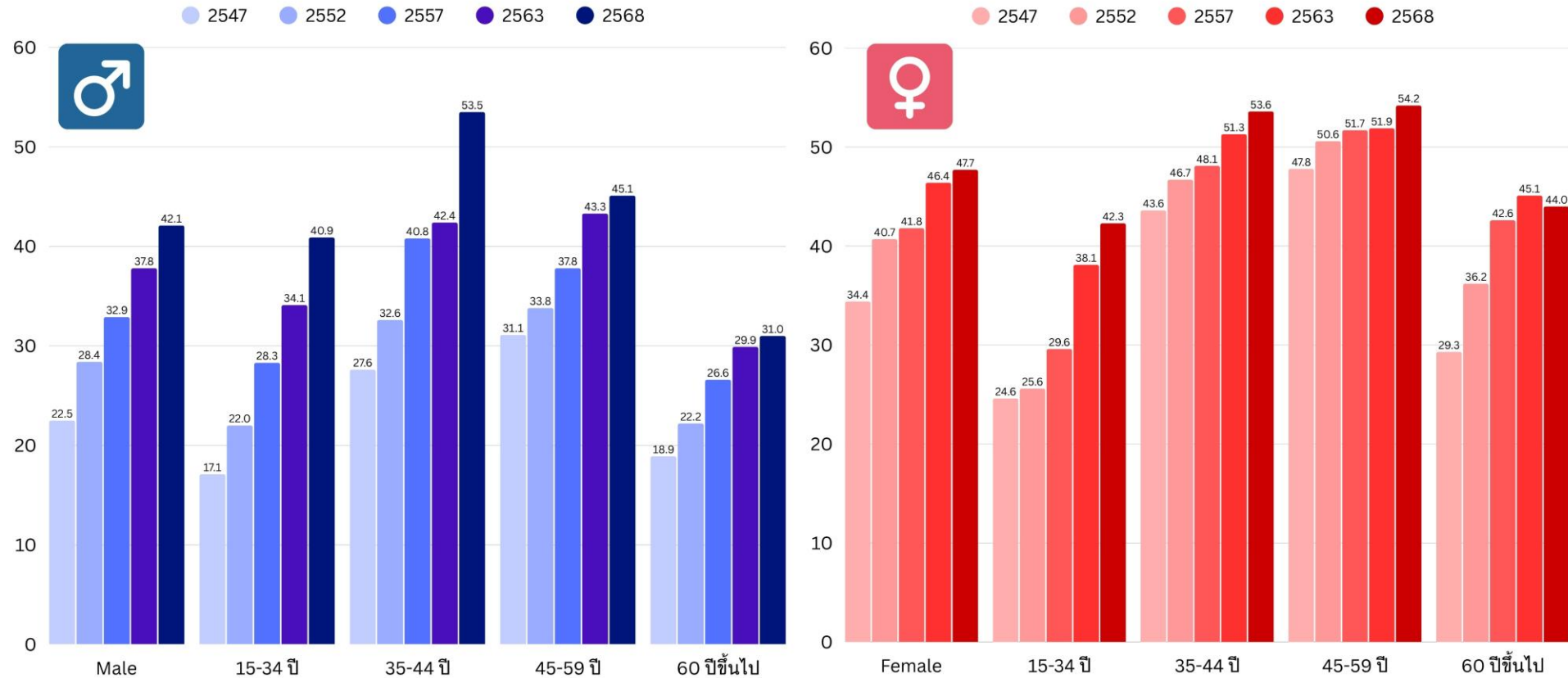

โครงการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 7 คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ พบว่า “กลุ่มวัยรุ่น 15-34 ปี”
มีแนวโน้ม “ภาวะน้ำหนักเกิน/อ้วน” เพิ่มขึ้นสูงที่สุด

แนวโน้มความชุก “ภาวะน้ำหนักเกิน/อ้วน” ของคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ตามกลุ่มอายุ พ.ศ. 2547-2568

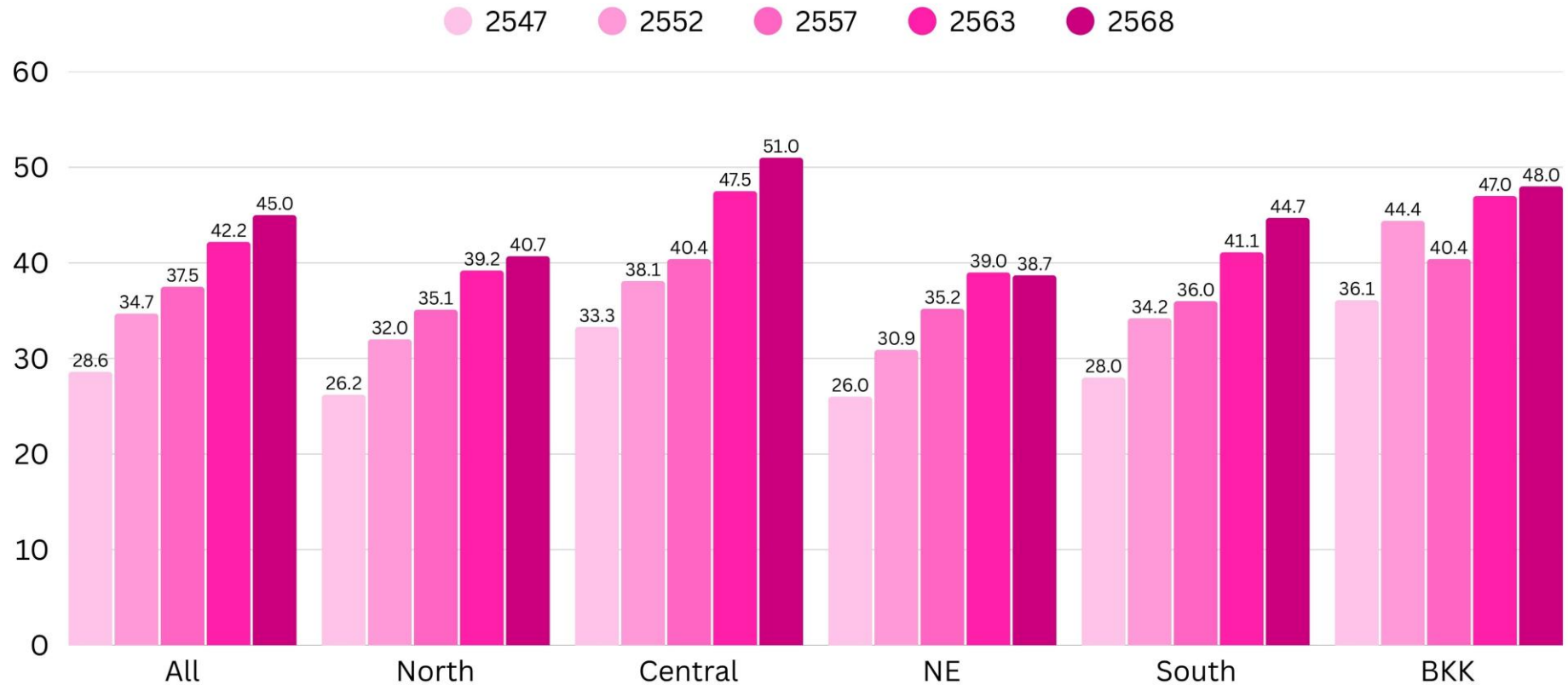

โครงการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 7 คณะแพทยศาสตร์ สวราภรณ์ดี มหาวิทยาลัยขอนแก่น

“ชาย” โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นและวัยทำงาน (15-44 ปี)
มีแนวโน้ม อ้วน เพิ่มขึ้นสูงกว่า “หญิง”

แนวโน้มความชุก “ภาวะน้ำหนักเกิน/อ้วน” ของคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ตามภูมิภาค พ.ศ. 2547-2568

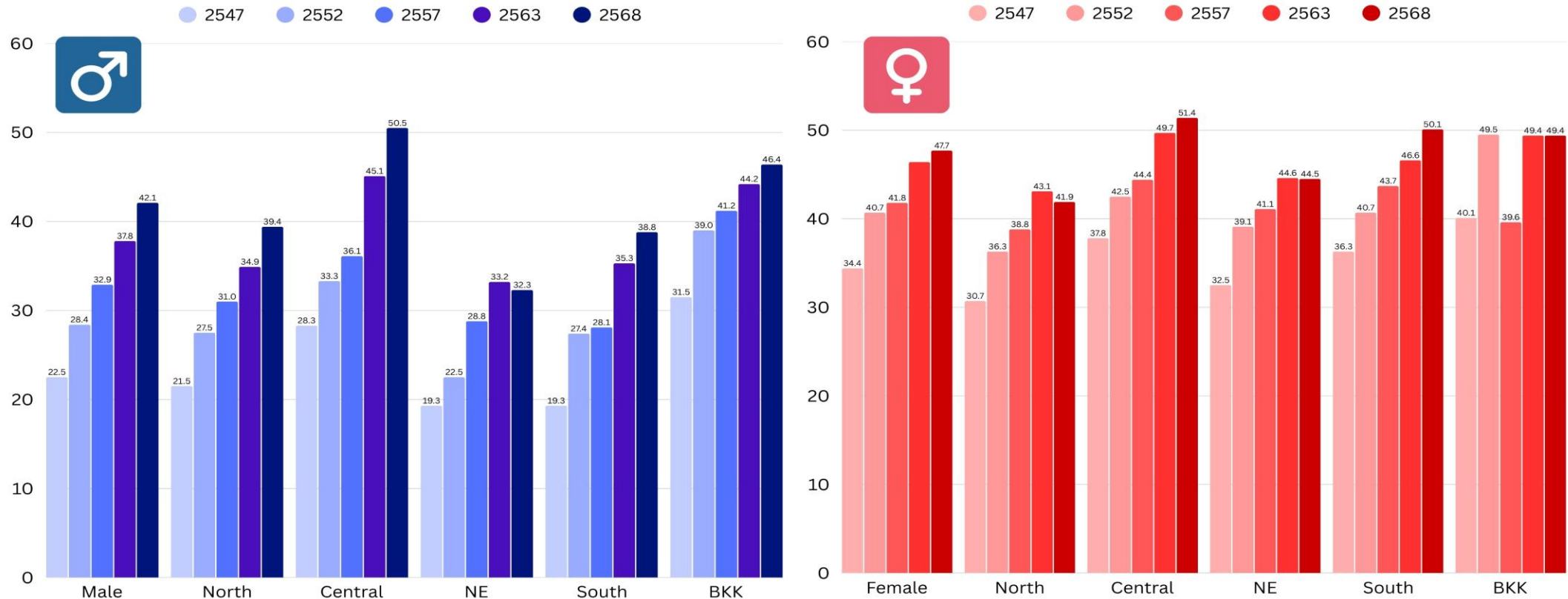

โครงการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 7 คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

จากการสำรวจ ครั้งที่ 7 (2567-2568) พบคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป
ร้อยละ 45 มีภาวะน้ำหนักเกิน/อ้วน ($BMI \geq 25$)
“ภาคกลาง” มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นสูงที่สุด

แนวโน้มความชุก “ภาวะน้ำหนักเกิน/อ้วน” ของคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ตามภูมิภาค พ.ศ. 2547-2568

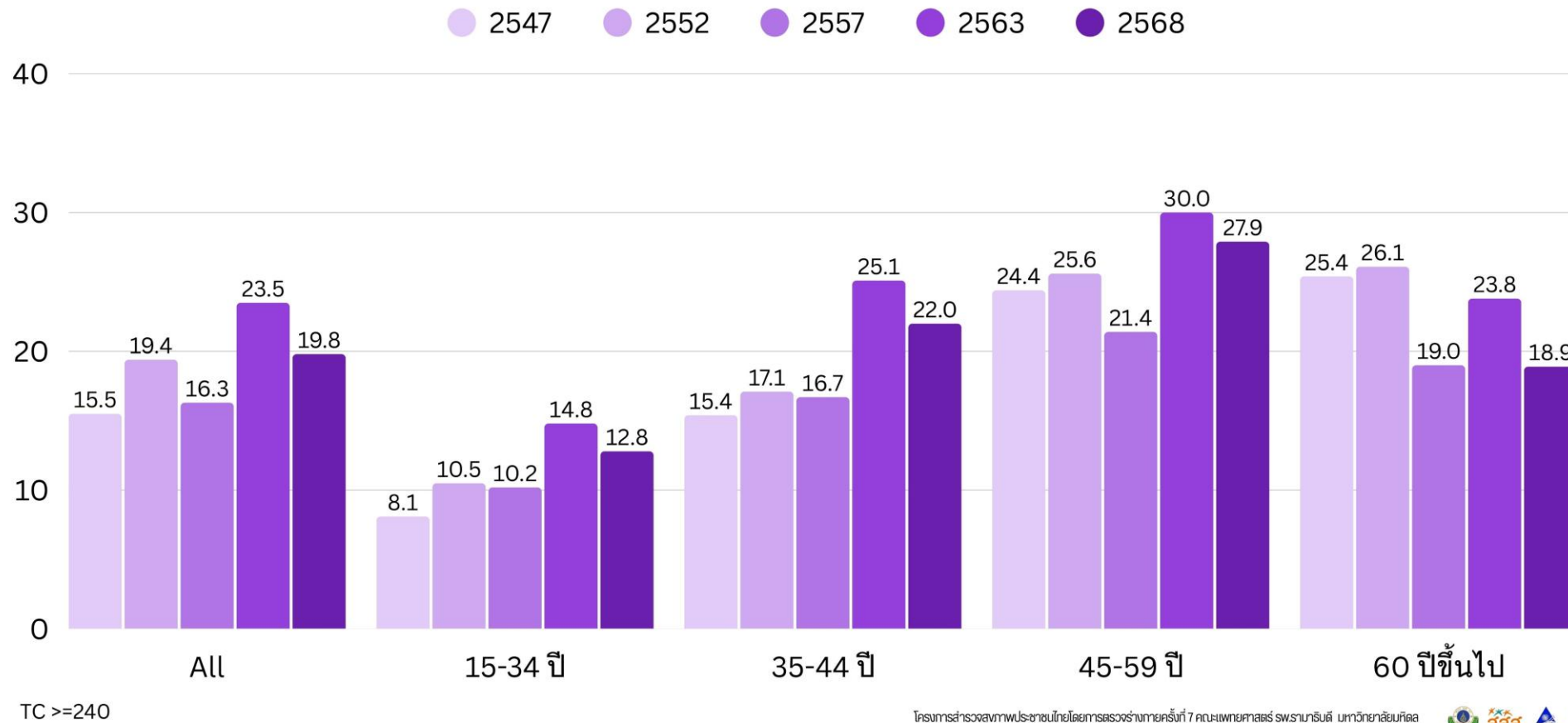

โครงการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 7 คณะแพทยศาสตร์ สว.รามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

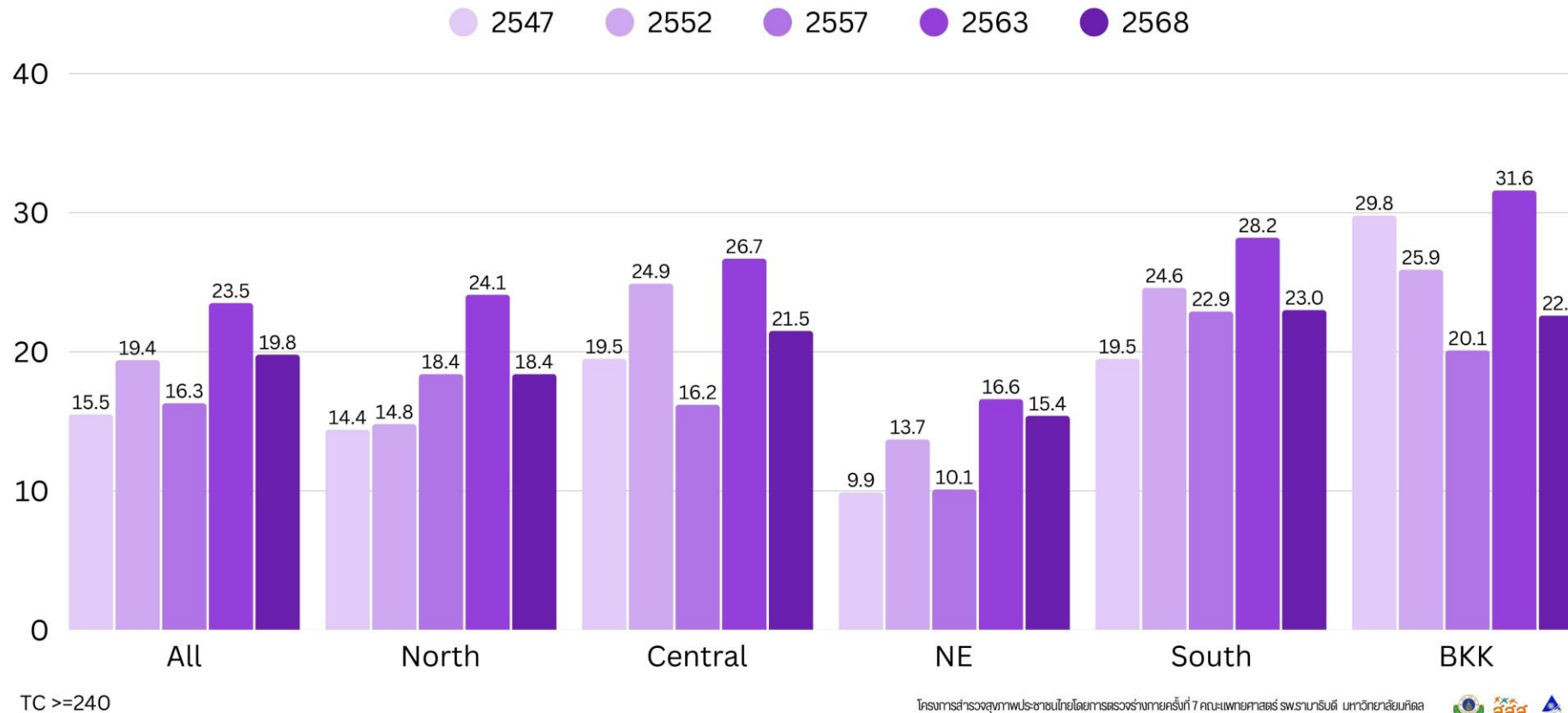
แม้ว่าภาพรวม “หญิง” มีภาวะอ้วน สูงกว่า “ชาย”
แต่ “ชาย” มีแนวโน้ม อ้วน เพิ่มขึ้นสูงกว่า “หญิง” โดยเฉพาะ “ภาคกลาง”

แนวโน้มความชุก “ไขมันในเลือดสูง” ของคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ตามกลุ่มอายุ พ.ศ. 2547-2568

เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มอายุ พบกลุ่มวัยทำงาน 45-59 ปี มีระดับไขมันคอเลสเตอรอลในเลือดสูงที่สุด

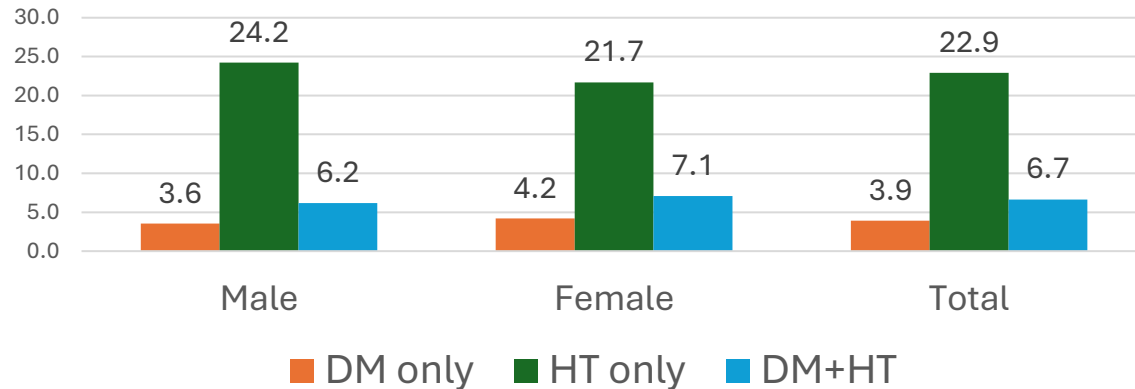
แนวโน้มความชุก “ไขมันในเลือดสูง” ของคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ตามภูมิภาค พ.ศ. 2547-2568

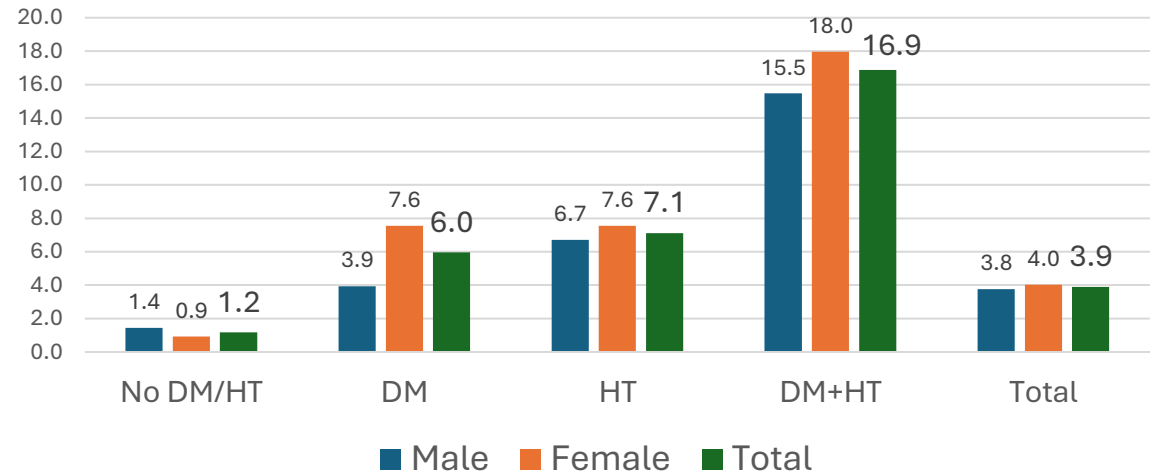
จากการสำรวจ ครั้งที่ 7 (2567-2568) พบความชุกไขมันคอเลสเตอรอล (≥ 240 mg%) 19.8%
แนวโน้มลดลงจากการสำรวจ ครั้งที่แล้ว ในทุกภูมิภาค

DM/HT and comorbidity

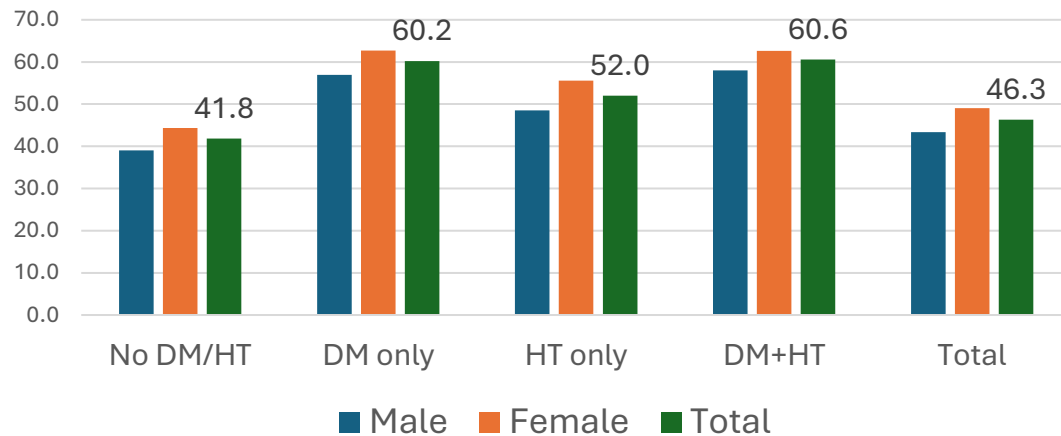
Prevalence of DM/HT and combined in Thai adults aged ≥ 15 yrs, NHES7

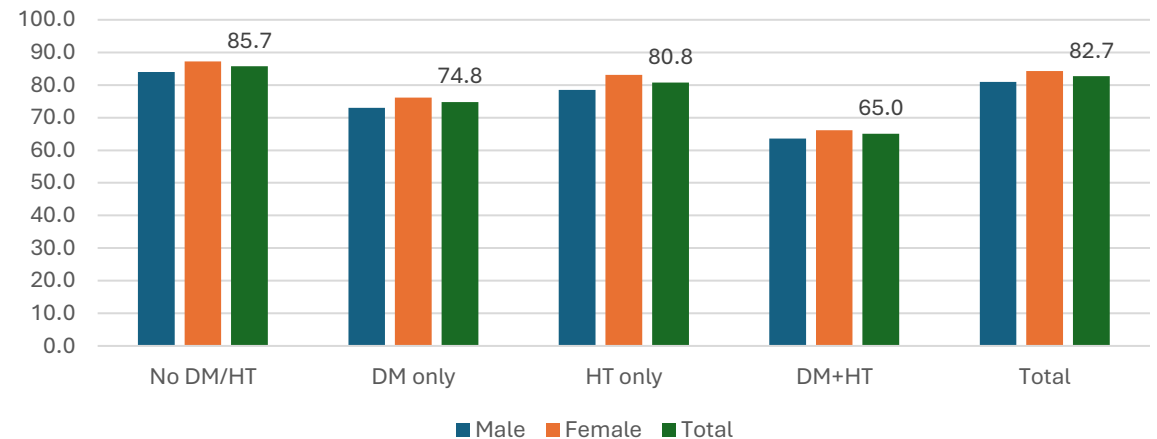
3rd stage CKD prevalence by DM/HT status, Thai adults aged ≥ 18 yrs, NHES7

Prevalence of BMI ≥ 25 in Thai adults age ≥ 18 yrs by DM/HT status, NHES7

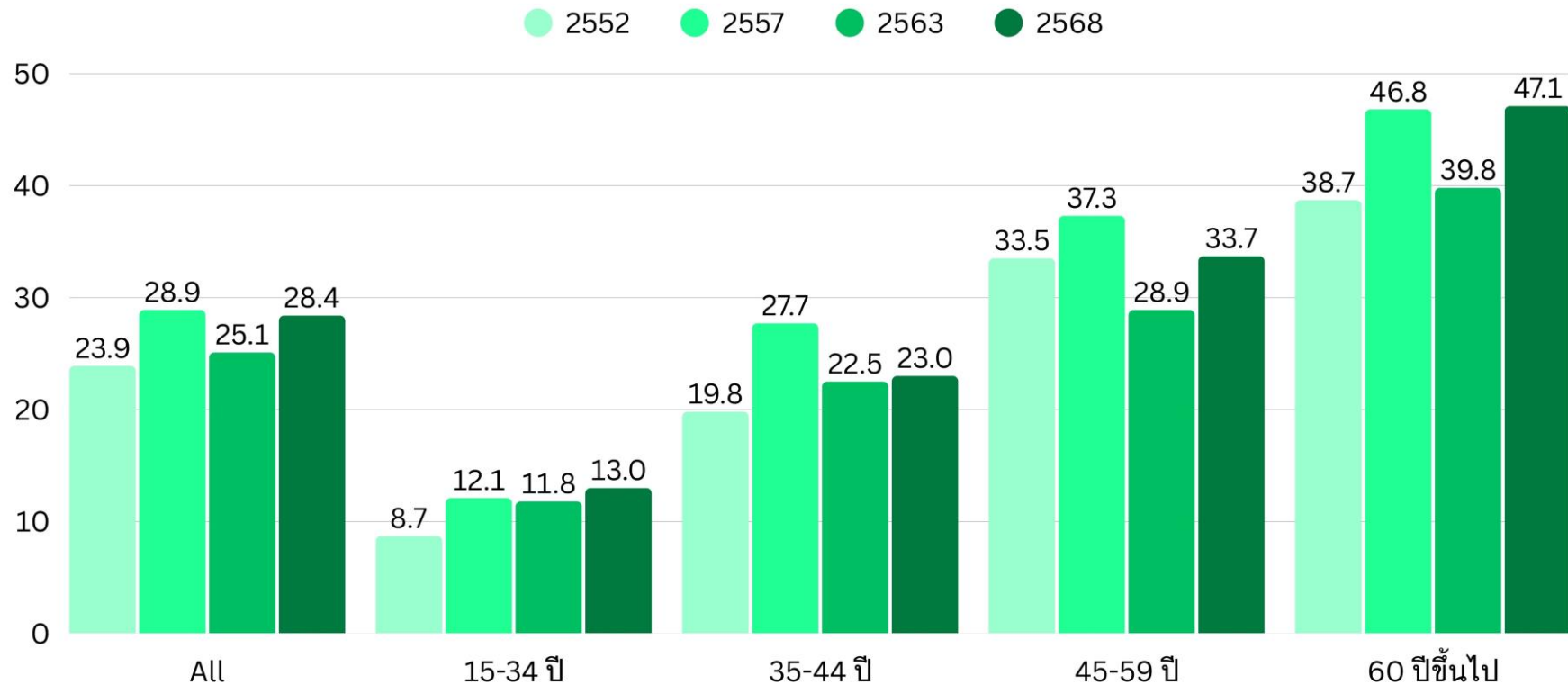

Prevalence of LDL ≥ 100 mg/dl in Thai adults aged ≥ 15 yrs, NHES7

แนวโน้มความชุก “ภาวะเมตาบอลิก” ของคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ตามกลุ่มอายุ พ.ศ. 2552-2568

1. อ้วนลงพุง
2. ความดันโลหิตสูง
3. เบาหวาน
4. ไตรกลีเซอไรด์สูง
5. HDL ต่ำ

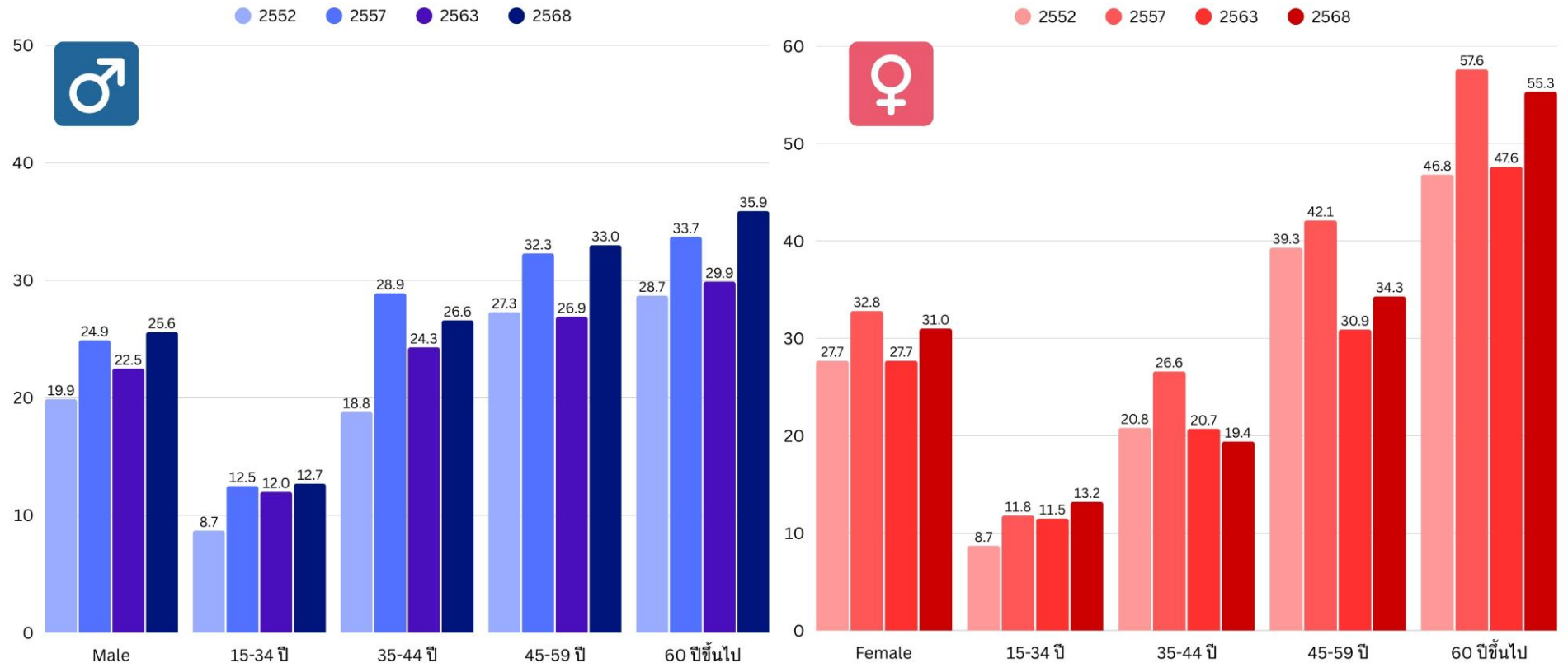
โครงการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 7 คณะแพทยศาสตร์ สวราธิบดี มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ปี 2567-2568 ความชุกภาวะเมตาบอลิก 28.4%
แนวโน้มเพิ่มขึ้นตามกลุ่มอายุที่เพิ่มขึ้น

แนวโน้มความชุก “ภาวะเมตาบอลิก” ของคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ตามกลุ่มอายุ พ.ศ. 2552-2568

1. อ้วนลงพุง
2. ความดันโลหิตสูง
3. เบาหวาน
4. ไตรกลีเซอไรด์สูง
5. HDL ต่ำ

โครงการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 7 คณะแพทยศาสตร์ ศรราชชนน์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ในภาพรวม ความชุกภาวะเมตาบอลิก หญิง สูงกว่า ชาย
แต่ในกลุ่มอายุน้อย 15-44 ปี ชาย มีความชุกสูงกว่า หญิง

ข้อมูลเพิ่มเติม

- คนไทย 45% (27.4 ล้านคน) น้ำหนักเกิน/อ้วน
- อ้วนเพิ่มขึ้นสูงอย่างรวดเร็วในกลุ่มวัยรุ่น
- เบาหวาน 6.1 ล้านคน
- ความดันโลหิตสูง 17.5 ล้านคน
- เบาหวาน+ความดันโลหิตสูง 3.8 ล้านคน
- เสี่ยงเบาหวาน 5.7 ล้านคน